

Martfű Város Polgármesterétől

5435 Martfű, Szent István tér 1.

Tel: 56/450-222; Fax: 56/450-853, E-mail: titkarsag@ph.martfu.hu

Beszámoló a gyermekvédelmi tevékenységről

Martfű Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2024. május 30-i ülésére

Készítették:

–	Percz Ágnes	Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézője
–	Gonda Lajosné	Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ intézményvezetője,
–	Turnyánszkiné
Enyedi Andrea	Játékvár Óvoda és Bölcsőde vezetője,
–	Mészáros Ágnes	Martfűi József Attila Általános Iskola igazgató-helyettese
–	Lászlóné Fodor Csilla	Szolnoki Szolgáltatási SZC Damjanich János Szakképző Iskolája és Kollégiuma gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse,
–	Szász Éva	jegyző
–	Tarjányi Szabolcs
r. alezredes	Szolnoki Rendőrkapitányság

Véleményező: Egészségügyi, Foglalkoztatási és Szociális Bizottság
Oktatási, Művelődési, Sport, Civil és Egyházi Kapcsolatok Bizottsága

Döntéshozatal: egyszerű többség

Tárgyalás módja: nyilvános ülés

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 94. §-a szerint a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme, helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A Gyvt. 96.§ (6) bekezdése alapján a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendeletben meghatározott alábbi tartalmi követelmények figyelembevételével:

- I. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
- II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
- III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
- IV. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
- V. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján
- VI. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
- VII. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

Az értékelést meg kell küldeni a JNSZ Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részére, mely az iratanyag kézhezvételét követő 30 napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. A helyi önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a javaslatokat és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja a felettes szakmai szervet.

A beszámoló a kormányrendelet által meghatározott szempontrendszer követve, a Martfűi Polgármesteri Hivatal, Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, a nevelési és oktatási intézmények gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei, a Szolnoki Rendőrkapitányság, valamint az érintett civil szervezetek által adott tájékoztató alapján készült el.

I. A település demográfiai mutatói:

Településünk demográfiai adatait 2023. január 1-jei állapot szerint az alábbi táblázat mutatja:

Korcsoport	Férfi	Nő	Összesen
0-3 éves	87 fő	99 fő	186 fő
4-6 éves	75 fő	90 fő	165 fő
7-14 éves	198 fő	162 fő	360 fő
15-18 éves	87 fő	95 fő	182 fő
19-60 éves	1695 fő	1605 fő	3300 fő
61-100 éves	704 fő	1046 fő	1750 fő
Összesen:	2846 fő	3097 fő	5943 fő

Martfű város állandó lakosainak száma – 2023. január 1-jei állapot szerint - 5943 fő, ami az előző évhez képest – 6053 fő – csökkenést mutat. A 18 éven aluli népesség 893 fő (előző évben 900 fő).

A 61 év feletti korcsoportban az állandó lakosok száma 1750 fő (2022-ben számuk 1751 fő volt), mely jelentősen magasabb, mint a 18 év alattiak száma. Ugyan a születések száma az elmúlt években kis mértékben emelkedett, de a folyamatos népesség-csökkenést nem tudja kiegyenlíteni.

A legszembetűnőbb csökkenés a 19-60 éves korosztálynál tapasztalható, mely egyértelműen az elvándorlást mutatja.

Martfű város lakosai számának alakulását – 2021. év és 2023. év között – az alábbi táblázat mutatja.

Korcsoport	2021.	2022.	2023.
0-3 éves	224	200	186
4-6 éves	148	169	165
7-14 éves	373	353	360
15-18 éves	169	178	182
19-60 éves	3513	3402	3300
61-100 éves	1742	1751	1750
Összesen:	6169	6053	5943

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzübeli és természetbeni ellátások

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

E feladat keretében a jegyző gondoskodik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, illetve a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról, míg a képviselő testület a települési támogatásról.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzübeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás.

A jogosult gyermek számára a gyámhatóság a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg.

A települési önkormányzat vagy a fenntartó az e törvényben meghatározott módon, természetbeni ellátásként biztosítja a gyermekétkeztetést.

A települési önkormányzat képviselő-testülete a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel pénzübeli támogatást állapíthat meg.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – adott feltételek mellett - a szünidei gyermekétkeztetésnek, e jogszabályban meghatározott pénzübeli támogatásnak, valamint az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha

a) a gyermek tartására köteles, és

b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) a szociális vetítési alap összegének 180%-át (51.300.-Ft)

aa) a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a jogszabályban foglalt feltételeknek;

b) a szociális vetítési alap összegének 165%-át (47.025.-Ft) az **a) pont** alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg az előírt értékhatárt.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt nem minősül a 67/A.§-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek. A gyámhatóság a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A.§ szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetet állapít meg emelt összegű pénzbeli támogatásra jogosult.

A támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

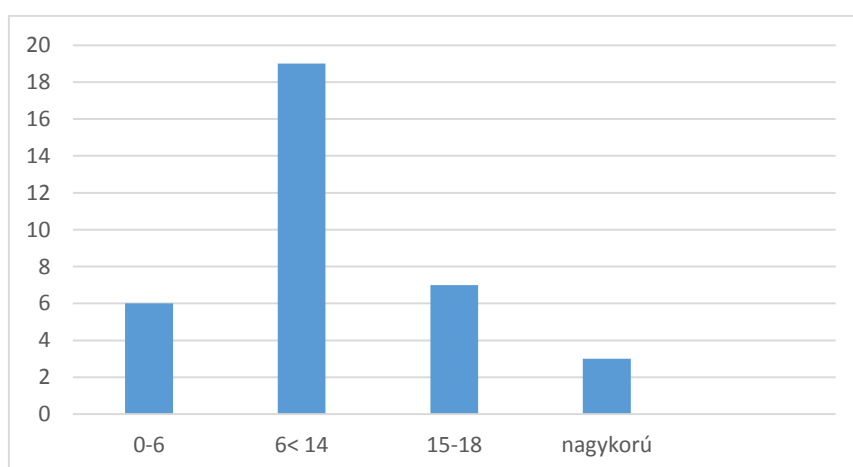
b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

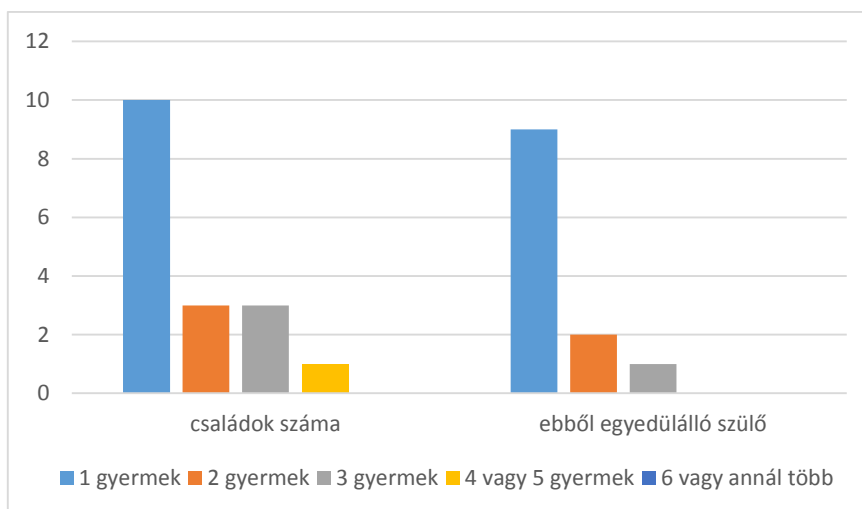
A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetének fennállását.

2023-ban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 19 család vett igénybe, mely 32 gyermeket érintett, amelyből 3 fő saját jogán vette igénybe az ellátást. Elutasító döntés egyetlen esetben sem született, ennek oka, hogy az ügyfeleket tájékoztatjuk a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénybevételének feltételeiről, és ha úgy látják, hogy nem lesznek rá jogosultak kérelmüket nem nyújtják be.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számának megoszlása életkor szerint:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult CSALÁDOK megoszlása a gyermekek száma szerint:

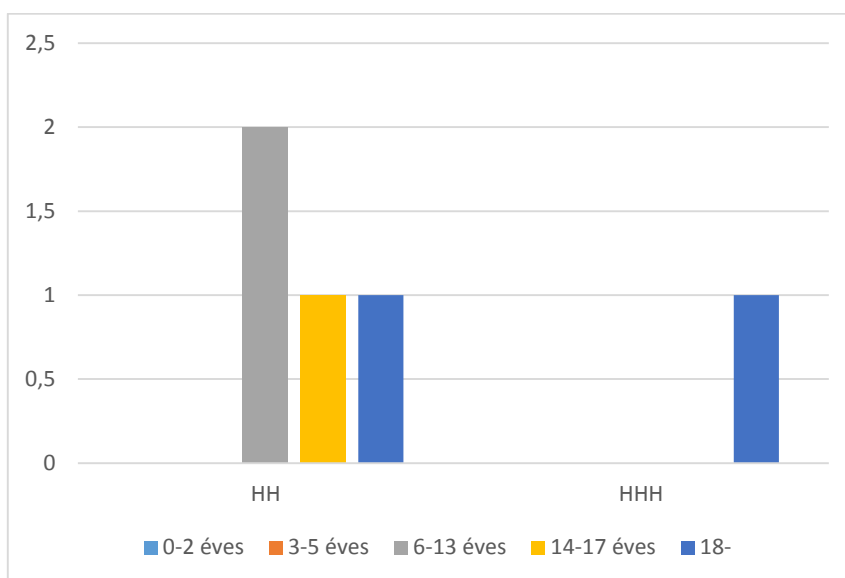

(a diagram adatai a winszoc programból lettek kigyűjtve)

Megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményből egyre több család szorul ki, ennek oka lehet a jövedelemhatár minimális elmozdulása. A vizsgált időszakban óvodáztatási támogatás megállapítása iránti kérelem nem érkezett.

2023. év folyamán a fentiekre tekintettel 4 gyermek hátrányos helyzetű, míg 1 gyermek halmozottan hátrányos helyzetű volt.

Az alábbi táblázatban a hátrányos helyzetű gyerekek életkori megoszlása látható:

Szünidei étkeztetés

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést

- a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
- b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az a) pont szerinti esetben

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,
- b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára
 - a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,
 - az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

A szünidei gyermekétkeztetés keretében a gyermek lakóhelye, vagy ha a gyermek életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat a déli meleg főétkeztés helyben történő elfogyasztásának megszervezéséről gondoskodik. Ha a helyben történő elfogyasztásra nincs lehetőség, így különösen erre alkalmas helyiség hiánya esetén, a szünidei gyermekétkeztetés az étel elvitelével vagy a gyermek számára történő kiszállításával is biztosítható.

A települési önkormányzat jegyzője írásban tájékoztatja azon hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét, akinek gyermeke tekintetében a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet az adott év szeptember 1-jén fennáll, az évközi szünet időtartamára eső szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, az igénybevétel módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról minden év szeptember 15-éig. Akinek május 1-jén fennáll, a nyári szünet időtartamára eső szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, az igénybevétel módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról minden év május 15-ig. A települési önkormányzat jegyzője, ha a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetét az adott év szeptember 1-je és a következő év április 30-a között állapította meg, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapításával egyidejűleg tájékoztatja a jogosultat a szünidei étkeztetés lehetőségéről. A tájékoztatással egyidejűleg megküldi a jogosultnak a szünidei gyermekétkeztetés igényléséhez szükséges nyilatkozatot.

A tájékoztató kiküldésével egyidejűleg a tájékoztató címzettjeiről értesíti a család- és gyermekjóléti szolgálatot, aki felkeresi a jogosult családokat, és segítséget nyújtanak a nyilatkozat kitöltéséhez és benyújtásához.

A szünidei gyermekétkeztetést 2023. évben nem kérték az arra jogosultak.

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátás

a) Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (Gonda Lajosné intézményvezető beszámolója)

A hatályos jogszabályoknak megfelelően a Család - és Gyermekjóléti Szolgálat önálló szakmai egységként történő működése 2023. évben biztosított volt az intézményben.

Beszámolóban a szakmai egység gyermekvédelemhez kapcsolódó tevékenységét mutatom be. A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. Ezt a szolgálat családsegítői személyes segítő kapcsolat keretében, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával valósítják meg.

A gyermekjóléti szolgáltatás elsősorban a gyermekek védelmét, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítését tartja legfontosabb feladatának, de nem hagyja figyelmen kívül az olyan társadalmi problémákat (iskolázatlanság, munkanélküliség, alkoholizmus, stb.), amelyek a családon keresztül hatnak a gyermekekre.

A családok, azon belül a gyermekek életvezetésének támogatását, segítségét lehetővé az intézmény által biztosított szolgáltatások.

A gyermekek neveléséhez járul hozzá a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, illetve eseti támogatás. Megigényléséhez rendszeresen nyújtottunk segítséget ügyintézőssel, valamint személyes közreműködéssel.

Amennyiben a felmerült probléma indokoltá tette segítettünk szakmai véleményalkotással a hozzájárásban és közreműködtünk a célirányos felhasználásában is.

Feladatként rendeli a jogszabály szolgálatunk tevékenységi körébe a hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet megállapításában való közreműködést. Valamennyi hatósági megkereséskor, környezettanulmányt végeztünk a kérelmező háztartásában és javaslattal támogattuk a hátrányos helyzet megállapítását.

Feladatunk volt a szünidei gyermekétkeztetés igénybe vételéhez kapcsolódó nyilatkozatok elkészítése és azok továbbítása a hatóság felé, együttműködve az érintett családokkal.

A települési önkormányzat helyi rendeletében szabályozottak figyelembe vételével:

- gyermekápolási termékek, élelmiszer, tanszer, gyógyszer vásárlásához, tüzelőhöz való hozzájutáshoz nyújtottunk segítséget klienseinknek

Helyi szolgáltatásunk keretein belül:

- használt ruha, bútor, lakás-felszerelési eszközök, játékok juttatásával támogattuk a hozzánk fordulókat

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások keretein belül működött a 2023. évben is

- a család - és gyermekjóléti szolgáltatás (jelen beszámolóban a gyermekjóléti szolgáltatás kerül bemutatásra)

A gyermekjóléti alapellátások célja a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében szükséges ellátások biztosítása.

A szolgáltatás magába foglalja:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatást, a támogatásokhoz való hozzájutás segítségét,
- pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezését,
- válsághelyzetben lévő várandós anya segítségét,
- szabadidős program szervezését, programokhoz való hozzájutás segítségét, koordinálását,
- hivatalos ügyekben való segítségnyújtást,
- észlelő és jelzőrendszer működtetését,
- családi konfliktusok megoldásának elősegítését (válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás esetében),
- egészségügyi, szociális ellátások, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételének kezdeményezését,
- a gyermek tankötelezettségének előmozdítását, támogatását,
- együttműködést a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében,
- családsegítést.

A gyermekjóléti szolgáltatásokat a városban élők hátrányos megkülönböztetés nélkül, térítésmentesen vehetik igénybe. A gondozási tevékenység során a szolgáltatás kliense a gyermek, a segítségnyújtás az ő igényeire, védelmére, jogainak érvényesülésére épül.

2023. december 31.-i adat szerint:

A település állandó lakosságszáma: 5943 fő

A településen élő 18 éven aluliak száma: 893 fő, ebből férfi 447 fő, nő 446 fő.

A szolgálat személyi és tárgyi feltételei

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást 2023. évben 1 fő szociális munkás és 1 fő szociálpedagógus látta el teljes munkaidőben. A családsegítők közül 1 fő látja el a tevékenység koordinálását a szakmai vezetést. 1 fő szociálpedagógus látja el a jelzőrendszeri felelős munkáját. Szakmai tevékenységünket kapcsolt munkakörben, szociális asszisztens végzettséggel szociális ügyintéző segítette.

A szolgáltatás technikai feltételei alapvetően megfelelőek.

A szolgáltatáshoz kapcsolódó helyiségek száma, főként alapterülete a növekvő és speciális szükségletet feltételező feladatellátások és az egység jelzőrendszerhez kapcsolódó szakmai alapfeladatai következtében elégséges és az elmúlt évben is lehetőséget kaptunk a polgármesteri hivatal tárgyalóinak használatára. Biztosított volt a pszichológus és a gyerekjogi képviselő számára fogadó helyiség is.

A speciális feladatok ellátásához szükség volt néhány tárgyi eszköz beszerzésére, melyre a fedezetet az intézmény 2023. évi költségvetése biztosította.

A segítő tevékenység nagy szakmai felkészültséget igénylő munka, folyamatos fejlődést, megújulást kíván. Kiemelkedően fontos a családsegítők naprakész felkészültsége, az új módszerek megismerése, adaptálása.

Az elmúlt évben továbbra is heti jelentéssel kell élnünk a Család- és Gyermekjóléti Központ felé a szolgálathoz beérkezett jelzésekről, intézkedésekről.

Az elmúlt évekhez képest pozitív változás tapasztalható a központtal való együttműködésünkben. A változást elősegítette a Martfüre kijáró esetenedzserek személyének állandósága, a közös gondolkodás egy-egy család problémáinak megoldására.

Az intézményben, a családsegítők saját vállalásukkal, a szakmai iránti elkötelezettségből, a saját személyiségük fejlesztése és szakmai tevékenységük magasabb színvonalú ellátása érdekében törekednek szakirányú képzésükre, önképzésükre.

A 2023. évben továbbképzésen nem vettünk részt.

A jogszabályban előírt szupervízió lehetősége az elmúlt évben/ években nem volt biztosított.

Tevékenységünk során elengedhetetlen lenne a szakmai megerősítés és támogatás mellett, a személyiségünk karbantartása érdekében. Szakmai könyvek vásárlására lehetőség volt a költségvetésben foglaltak szerint, mindenképpen hasznos ezeknek a könyveknek az olvasása.

A nehéz sorsú emberek támogatása, a pszichés problémákkal terhelt kliensek segítése erőt próbáló feladat. Mindenképp törekedni kell a szupervízió biztosításához szükséges forrás és feltételrendszer megteremtésére. (Az idei évben tartalmazza fedezetét a költségvetés.)

Szakmai tevékenységeink

Munkánk célja, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése, jóléte, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzése.

Az 2023-es évben jelzőrendszeri írásbeli jelzések száma: 28 jelzés

Kiskorúak vonatkozásában: 19 jelzés

**Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma:
9 jelzés**

A jelzésekben megfogalmazott problémák:

- kilakoltatás veszélye gyermek és édesanyja esetén,
- kiskorúak alkoholmérgezése,
- lelki-mentális nehézség gyermek esetén,
- gyermekek öngyilkossági gondolata és kísérlete,
- várandós fizikai és lelki bántalmazása, a gondozására bízott gyermek törvényes képviselő nélkül maradt,
- családon belüli bántalmazás,
- pszichés betegség vélelme,
- kiskorú egészségügyi elhanyagolása,
- idős szociális helyzete,
- életviteli nehézség,
- várandós saját felelősségére távozott a kórházból,
- bűncselekmény elkövetésének vélelme,
- igazolatlan hiányzás,
- anyagi nehézségek a családban, családi konfliktusok,
- magas számú igazolt hiányzás és a gyermek tanulás iránti motiválatlansága,
- apa kábítószer fogyasztásának vélelme,
- szexuális abúzus vélelme,
- elhanyagoló szülői magatartás.

Együttműködési megállapodással (gondozásban lévők) rendelkezők száma **52 fő, 20 család**, nem együttműködési megállapodással rendelkezők (eseti ügyfelek) **118 fő, 90 háztartás**.

A családsegítő rendszeresen konzultált - főként telefonon - intézmények vezetőivel és/vagy gyermekvédelmi felelőseivel, óvodapedagógusokkal, pedagógusokkal egy-egy eset, gyermek /ek érdekében. Ez mellett félévente vagy szükség esetén többször tájékoztatót kért az intézményektől.

A statisztikai adatok szerint a településünkön élő családok száma, amelyben a veszélyeztetett kiskorúak élnek: **33 család**.

Közvetítettünk a család –és gyermekjóléti központ által biztosított szolgáltatást, amely a **pszichológiai tanácsadás, jogi tanácsadás, mediáció és szenvedélybetegek ellátása** különböző függések (alkohol-, drog-, szerencsejáték) kezelése, hozzátartozóik megsegítése.

Búzás- Nagy Noémi pszichológus, Szűcs- Nagy Zita mediátor, Derzsi Vivien szociális munkás, gyermek- és ifjúságpszichiátriai és addiktológiai konzultáns számára az önkormányzat épületében biztosítunk irodát és Dr. Korsós Csaba ügyvéd úrhoz, Szolnokra közvetítettünk ügyfeleket.

Tapasztalatunk szerint magas színvonalú szolgáltatásként működtek. Igyekeztünk partneri szakmai kapcsolatot kialakítani a szakemberekkel.

Szolgálatunk változatlanul a törvényi előírásokban le szabályozott feladat-meghatározások alapján működteti szolgáltatásait.

A gyermekjóléti szolgáltatások igénybe vétele önkéntesen vagy hatósági kötelezettséggel lehetséges. A gyermekjóléti alapellátás az önkéntességre épül, a védelembe vétel a hatóság elrendelésére, kirendelt esetmenedzser közreműködésével működik. Amennyiben a szociális

(gyermekvédelmi) segítő munka szükségessé teszi, az esetmenedzser feladatokat határoz meg a családsegítő számára. A feladatok megfogalmazása minden esetben a családsegítő bevonásával történik. Az általunk megfogalmazott javaslatokat valamennyi esetben befogadta az esetmenedzser és beépítésre került a gondozási tervbe. A gondozási keret és feladatok meghatározásával törekszünk a hatékony feladatmegosztásra, feladatellátásra és a közös felelősségvállalásra.

Az elmúlt évben közös munka folyt az esetmenedzser és a családsegítő között, célja, hogy a gyermek veszélyeztettségét megszüntessék. Szakmai szempont alapján fontos, hogy a családsegítő csak segítői - és ne kontrollfunkciót töltsön be. Ennek megvalósulásához folyamatos esetmenedzseri jelenlét szükséges.

Az alapellátás, a védelembe vétel, az átmeneti nevelésbe vételhez kapcsoló tevékenység és az utógondozás alakulása:

Gondozási tevékenység formája	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
alapellátás	22 fő	19 fő	20 fő	22 fő	21 fő
védelembe vétel	4 fő	5 fő	2 fő	6 fő	6 fő
nevelésbe vettekhez kapcsolódó gondozás	-	-	-	-	-
utógondozás	-	-	-	-	-
Összesen:	26 fő	26 fő	22 fő	28 fő	27 fő

Az ellátásban lévő gyermekek ellátási formák közötti mozgása folyamatos volt az év folyamán. A szakmai szabályoknak megfelelően fokozatosan vonulunk ki a család, gyermek életéből. A védelembe vétel megszűnését követően minden esetben alapellátásban gondozzuk tovább legalább fél évig a gyermeket, fiatalt, amennyiben a védelembe vétel oka nem nagykorúvá válás vagy elköltözés.

Alapellátottak közül:

- 7 fő gyermek esetében eredményes gondozás miatt az alapellátást megszüntettük,
- 2 fő gyermek nagykorúvá vált,
- 2 fő gyermek esetén védelembe vételt rendeltek el,
- 1 fő gyermek esetén illetékességünk megszűnt költözés miatt,
- 3 fő gyermek esetében esetkonferenciát tartottunk a szülők közötti konfliktusok illetve gyermek egészségügyi elhanyagolása miatt. 1 fő gyermek esetén védelembe vételt rendelt el a gyámhivatal. 2 fő gyermek esetében alapellátás keretében nyújtottunk továbbra is segítséget.

A védelembe vett 6 fő gyermek közül:

- 4 fő védelembe vett gyermek (1 család) esetében szülő által lelki bántalmazás veszélyeztetettsége valósult meg, a védelembe vétel felülvizsgálata során a gyámhatóság határozata alapján 2 fő gyermekvédelembe vétel alatt maradt, 1 fő gyermek nagykorúvá vált, 1 fő gyermek alapellátásba került. Az alapellátásba kerülő gyermek alapellátása az év végén eredményesség miatt megszűnt.
- 2 fő gyermek (1 család) a szülők közötti párkapcsolati konfliktusok, gyermeket elhanyagoló magatartás miatt védelembe vételt rendelt el a gyámhatóság. A határozatban előírt feladatok egyike az idősebbik gyermek számára a bölcsődei ellátás igénybe vétele.
- 1 fő gyermek esetében a szülők közötti kapcsolattartási nehézségek miatt, védelembe vételre került sor.
- 1 fő a településre beköltöző gyermek esetén magas óraszámú igazolatlan hiányzás miatt védelembe vételre került sor.

A gyámhatóság által meghatározott kötelezett feladatok magukba foglalták a pszichológiai tanácsadás, 2021-es évtől a mediáció szolgáltatást is, amelynek igénybe vételét a gondozási folyamatban részt vevő családsegítő, esetmenedzser folyamatosan figyelemmel kísér és konzultál a szolgáltatást nyújtó szakemberekkel.

A 2023. évben a kiskorút nevelő családok mellett **családsegítő gondozást nem kértek az ügyfelek.**

(A fenti adatok nem a december 31-i állapot szerinti adatot tartalmazza, hanem az év során gondozásban részt vettek számát ellátási formánként).

A gyermekvédelmi szakellátás a családjukból kiemelt gyermekek és fiatalok gondozását, nevelését végzi.

Feladatunk a hatóság megkeresésére környezettanulmány készítése. A 2023. évben gyermekhez kapcsolódó felkérést 1 alkalommal kaptunk a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Gyámügyi Osztályától, 9 fő felnőtt esetében az önkormányzattól, települési támogatás elbírálása ügyében.

A gondozási tevékenység

A gondozásba vétel leggyakoribb oka a gyermeknevelési és kapcsolattartási probléma, súlyos életvezetési problémák, konfliktusok, bántalmazás, elhanyagolás, párkapcsolati krízis, lakhatási probléma, a kiskorú részéről a tankötelezettség elmulasztása, magatartászavar, deviancia volt.

Kiemelten jelentkezett az elsődleges problémátípusoknál a család életviteléből adódó probléma, családi-kapcsolati konfliktus, gyermeknevelési probléma, lelki-mentális probléma, a magatartászavar, teljesítményszavar, ügyintézással kapcsolatos nehézségek.

A problémák halmozott száma szerint megjelenik a családon belüli bántalmazás vélelme, elhanyagolás, szülők, család életvitel, családi-kapcsolati konfliktus, gyermeknevelési nehézségek, lelki-mentális probléma, szülő szenvedélybetegsége, egészségi probléma, egészségkárosodás következménye, tankötelezettség elmulasztása, magatartás – vagy tanulási zavar, anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő), ügyintézással kapcsolatos.

Tapasztaljuk, hogy a kapcsolatban élők sem biztosítanak stabil érzelmi háttérrel a gyermek számára. A szocializációs funkció továbbra is, több esetben jellemzően az óvodára, iskolára tevődik át. A családi szerepek átrendeződnek, hiányosak. Néhány családnál jellemzővé vált a social media felületen idealizált házasságot, párkapcsolatot mutatni, azonban a háttérben a négy fal között párkapcsolati krízisek húzódnak meg.

A szülők mintegy szülőpótló feladatot várnak el valamennyi intézménytől, akikkel kapcsolatba kerülnek. Egyre több esetben jelenik meg másodlagos problémaként az érzelmi elhanyagolás, több esetben megfigyelhető, hogy a szülő szinte már apátiával fordul gyermeke felé. A nevelési módszerek között egyre gyakrabban felismerhető az érzelmi bántalmazás, gyakori a szülők között az eltérő nevelési elvek alkalmazása.

A segítő beszélgetések során tapasztalható, hogy a családon belüli konfliktusok száma megnövekedett, gyakran nem toleránsak a szülők, ingerlékenyek, feszültségeiket kezelni nem tudók. Sokat jelentett a pszichológiai tanácsadás működtetése, több esetben bekapcsoltuk a gondozási folyamatba. Az eredmények jól láthatóak az előző években.

Megnövekedett az önkárosító, öngyilkossági kísérlet miatt egészségügyi ellátásba kerülő gyerekek száma. Társadalmi probléma, hogy az ilyen típusú problémákkal küzdő gyerekek, családok nem kapnak kellő mértékben segítséget az egészségügytől, gyermekvédelmi rendszertől főként szakember hiány miatt.

Probléma, hogy nem minden esetben élnek a jelzőrendszeri tagok jelzéssel illetve a szülők szégyenkeznek, tanácstalanok, bizonytalanok ezekben a helyzetekben és nem tudják, kihez forduljanak segítségért. Kiemelném a gyermekorvos, köznevelési intézmény, iskolai szociális segítő felelősségét, ezekben a helyzetekben, amennyiben tudomást szereztek a lelki problémával küzdő fiatalok nehézségeiről. A család – és gyermekjóléti szolgálat akkor tud hatáskörében segítséget nyújtani, ha jelzés érkezik vagy önkéntesen megjelenik a szolgálatnál szülő és/vagy gyermek.

Pozitívum a tavalyi évben jó partneri kapcsolat kialakulása a családsegítők és a gyermekpszichiátria szociálpedagógusa között. Ez a kapcsolati tőke előnyt jelentett, például a településen élő gyermek hamarabb kapott időpontot a járó-beteg ellátásra, illetve gyermekpszichiátriai osztályra való befekvésre. Ezekben az esetekben prioritás a gyermek

állapota, ez mellett kiemelten fontos a szülő együttműködése az egészségügyi intézménnyel és a család – és gyermekjóléti szolgálattal is.

Az elmúlt évben is az előző évekhez hasonlóan a szolnoki Család- és Gyermekjóléti Központ biztosította a pszichológiai szolgáltatást, mint speciális feladatot. A 2023. évben elsődlegesen a gondozotti körben lévők vették, vehették igénybe a szolgáltatást, több esetben önként is kezdeményezték az igénybe vételt a településen élők. Jellemző, volt, hogy köznevelési intézmények szakemberei a szolgálathoz delegálták a szülőt a pszichológiai tanácsadás igénybevételére.

Nagyon fontosnak éreztük azt, hogy a Martfűn élő lakosság számára elérhetővé tegyük a pszichológiai tanácsadást, melyet Búzás- Nagy Noémi pszichológussal folyamatosan biztosítottunk. A **tanácsadáson 66 ügyfél kapott segítséget**, főként gyermekes családok, akik közül többen, több alkalommal kértek segítséget. A szakember például gyermeknevelési tanácsokkal, probléma megoldási technikákkal segítette a szülőket. A problémától függően akár továbbirányította a szülőket a gyermekkel együtt pl. a Pedagógiai Szakszolgálat felé, gyermek neurológushoz. A nyomon követés is megvalósult, hisz az eredménnyel visszajöhettek további megsegítésért.

Ezen felül alkalmunk volt esetmegbeszélésre is a pszichológus szakemberrel.

Ingyenesen közvetítettünk martfűi lakosokat Dr. Korsós Csaba ügyvéd úrhoz, Szolnokra.

Jogi tanácsadást 8 fő igényelte, ők esetenként többször találkoztak az ügyvéd úrral. Problémaként jelent meg: öröklés, hagyaték, munkáltató visszaélésének vétele, családi konfliktus, gyermektartásdíj emelése, kapcsolattartás megváltoztatása, végrehajtás, kilakoltatás veszélye, szülőtartás, birtokvédelmi eljárás.

Mediáció szolgáltatást ingyenesen 1 fő alapellátott és 1 fő védelembé vett gyermek ügyében vették igénybe a szülők.

Az addiktológiai munkatársnál 2 fő eseti ügyfél és egy alapellátott gyermek jelent meg.

Továbbra is gyakorta jellemző problémakezelési mód a családokban, szülőknél a verbális agresszió. A gyermekek lelki bántalmazása, jellemzően lelki elhanyagolása, mint másodlagos probléma van jelen néhány esetben a fő problémák mellett. Jelen van a közömbösség, az érzelmi szükséglet-kielégítés hiánya.

A fizikai bántalmazás nagyon látens jelenség, legtöbbször az egészségügyi és a nevelési-oktatási intézmények vehetik észre tevékenységük során. Minden esetben kíséri a lelki bántalmazás. Előfordul, hogy érzelmi, magatartási változások tapasztalása esetén a változás mögött fizikai abúzus is meghúzódik, de sokszor a konkrét fizikai erőszakra még sem derül fény, csak vétele áll fenn. Komoly és hosszadalmas segítő beszélgetés után is kevesen és nagyon óvatosan, inkább ráutalva vállalják fel a bántalmazás, erőszak tényét.

A tavalyi évben egy esetben szükségessé vált bántalmazott várandós menekítése, más megyében élő testvéréhez, azonnali krízistámogatás igénylése, biztosítása, haladéktalan tájékoztatás az illetékes család – és gyermekjóléti szolgálat felé illetve a vele együtt érkezett kilenc hónapos gyermek beszállítása a szolnoki befogadó otthonba. Ebben az esetben is szükségessé vált a jelzőrendszer bevonása. A rendőrség munkatársaitól vártuk a jogszabálynak

megfelelő hatékony hatósági intézkedést, amellyel biztosítja a gyermek beszállítását biztonságos intézményi keretek közé.

Néhány esetben a szülő fel sem ismeri, hogy lelki bántalmazást követ el. Az előzmények feltárása során megfigyelhető a mintakövetés, az elszenvédőből elkövetővé válnak.

Gyakran tapasztalható az esetek kapcsán, hogy a másik szülő nem érti, hogy hiába nem ténylegesen bántalmazó, elhanyagoló, ha nem tesz ellene, nem kér segítséget, még is közreműködő, ő maga is a kiskorút veszélyeztető személlyé válik.

A párkapcsolati problémák száma is egyre magasabb, a véleménykülönbségek, a megváltozott értékrend, a devianciák jelenléte, a kettős nevelés, a depriváltak számának emelkedése hozzájárul a konfliktusok kialakulásához.

Sok esetben a párkapcsolati krízisek, a következményeként megjelenő agresszió meghatározza a gyermek helyzetét is a családban. Gyakran szenvedője és közvetlen hatásainak viselője. Sokszor viselkedése a szülők viselkedésének leképeződése, mely szintén további konfliktust vált ki.

Egyre több az olyan kapcsolat, ahol tartósan fennállnak a problémák, és az ebből adódó konfliktusok válással, különválással fejeződnek be. A felek nem nyitottak a problémák közös megbeszélésére, a gyermeket eszközként használják fel a párjukkal/ volt párjukkal szemben, erősítik, mélyítik a konfliktusokat. Tapasztalható a felnőttek közötti helyzetben más családtag jelenléte is, amely tovább nehezíti a problémák rendezését. A kialakuló játszmák részesévé válnak a gyermekek, mely hátrányosan befolyásolja lelki, érzelmi fejlődésüket.

Sokszor tapasztaljuk, hogy probléma- és helyzetkezelési módjaik azonossá válnak a szüleiktől látottakkal, mely megnehezítik a közösségben való működésüket, konformitásukat.

Komoly problémát jelentenek a kapcsolattartási ügyek. Tapasztalatunk alapján elmondható, hogy a gyermek-elhelyezési - és kapcsolattartási ügyek lefolytatása hosszadalmas, és a gyermek érdeke jelentősen sérül. Maguk a szülők is gyakran gátolják a döntések meghozatalát. Egyre több esetben másodlagossá válik, hogy mi lenne fontos a gyermeknek. Tapasztalható, hogy egy-egy gyermek-elhelyezési eljárás, aminek része a kapcsolattartás rendezése is, hosszú hónapokig, évet meghaladóan tart. Ebben a felnőttet is próbára tevő helyzetben él a kiszolgáltatott gyermek, fiatal, közben elvárásokat támasztanak vele szemben, hogy viselkedjen „jó”, teljesítsen, stb. Egyre többször és egyre komolyabb mértékben bevonják a gyermekkel kapcsolatban álló intézményeket a velük való küzdelembe.

Több esetben szükségessé vált több szakember (a jelzőrendszeri tagok mellett, pszichológus, iskolapszichológus, gyerekjogi képviselő, óvodai – iskolai szociális segítő, közösségi és szenvedélybeteg gondozó) bevonása.

Folyamatosan jelen volt az előző évhez hasonlóan az elhanyagoló szülői magatartás, a gyermekkel szembeni érdektelenség. Ez nem csak a rossz anyagi, szociális körülménnyel magyarázható, bár alapját képezi, hanem a megváltozott értékrenddel, a problémakezelés devianciájával, az egyén mentális, pszichés állapotával, a szülők szocializációs hiányosságaival, életvezetési problémáival.

Jelen van a családon belüli lelki bántalmazás és megjelent a kortárs csoporton belüli lelki bántalmazás.

A 2023. évről elkészített statisztikai adatok szerint, szülő által lelkileg bántalmazott 2 fő gyermek, rokon, hozzátartozó által fizikailag bántalmazott 1 fő gyermek esetén a családsegítő hatósági intézkedésre tett javaslatot.

Szülő által fizikailag elhanyagolt 4 fő gyermek, szülő által lelkileg elhanyagolt 6 fő gyermek, és rokon, hozzátartozó által elhanyagolt 1 fő gyermek vonatkozásában merült fel, a családsegítő hatósági intézkedésre tett javaslatot.

A család – és gyermekjóléti szolgálat a gyermek érdekében, a szülőt is segítve a jelzőrendszeri tagok tájékoztatásával, közreműködésével megoldást keresett a probléma megszüntetésére.

Az elmúlt évben jellemzően más probléma határozta meg a segítő tevékenységet és mellette jelent meg maga az lelki elhanyagolás. Az érzelmi elhanyagolást sokszor a szülők jelentős hányada nem ismeri fel, ha még is nem érzik nagy problémának, hárítják azt. A legnagyobb nehézséget a meglátatás és az elfogadtatás jelenti a munkánkban.

Az előző évekhez hasonlóan továbbra is megjelenik a magatartási problémák körén belül a tankötelezettség megszegése, az igazolatlan hiányzások megjelenése, de számuk folyamatosan csökkent. A harminc, ötven órát meghaladó igazolatlan hiányzás nem jellemző településünkön.

A magatartási - és teljesítményzavar, beilleszkedési zavar, mint fő problématerületek kevesebb számban jelennek meg, inkább másodlagos vagy harmadlagos problémává váltak (a jelzések száma is csökkent ehhez kapcsolhatóan)

Martfűn elmondható, hogy az igazolatlan mulasztással bíró fiatalok száma nem magas, jellemző a 10 óra alatti igazolatlan óraszámú való hiányzás, gyakori oka a késés. A legtöbb esetben figyelmeztetéssel, alapellátásba vétellel elégséges volt eljárni. Hatósági intézkedésre, az iskoláztatási támogatás felfüggesztésére nem került sor.

A regisztrált igazolatlan hiányzók száma vélhetően nem fedi le a ténylegesen igazolatlanul hiányzók számát. Még mindig előfordul, hogy az iskola (elsősorban más településen működő iskola) valamilyen oknál fogva nem tesz eleget jelzési kötelezettségének, más forrásból és már utólag jut tudomásunkra.

A segítés folyamata során fontos kiindulópont a megfelelő probléma-meghatározás, a valódi okok megfogalmazása. A gondozásban való szerepvállalás, a szülői felelősség erősítése, a szülői kötelezettségek és feladatok tisztázása, a szülők meglévő erőforrásainak, kompetenciájának, képességeinek pozitív irányú megerősítése alapvetően meghatározza az eredményességet.

A tervezett segítő tevékenység meghatározott szakmai szabályok betartása mellett nagy szakmai odafigyelést, komoly felelősségvállalást jelent a családsegítők számára.

Gondozási-nevelési terv elkészítésével közösen meghatározzák a célt, a feladatokat (a kapcsolódó intézményeknek is), folyamatosan kontrollálják azok teljesülését, értékelnek.

A gondozás során fontos a rendszeres kapcsolattartás, ami gyakran a család otthona.

A családlátogatások száma az elmúlt évben **92 alkalommal valósult meg** volt.

A családlátogatás megvalósulása nehezebb feladat, mint a szolgálat helyiségében való kapcsolatfelvétel. Szükséges úgy alakítani a látogatást, hogy lehetőség szerint a szülő is és a gyermek is otthon legyen.

A szolgáltatásaink sokrétűek. A szolgálatnál gondozott 20 család esetében, az elsődleges probléma és a problémák halmozott számának alakulása a következő volt:

Probléma típusa	Családok száma az elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma (db) elsődlegessel együtt
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	-	1
Információkéréssel kapcsolatos	-	3
Ügyintézéshez segítségkérés	1	12
Foglalkoztatással kapcsolatos	-	2
Szülő vagy család életvitele	7	18
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	-	2
Családi –kapcsolati konfliktus	4	10
Családon belüli bántalmazás	-	2
Gyermeknevelési	5	17
Magatartás- teljesítményzavar	1	8
Lelki-mentális, pszichiátriai betegség	2	12
Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	-	1
Szenvedélybetegség	-	3
Egyéb	-	3
Összesen:	20	94

A szakmai munkánk során egyértelműen megfogalmazásra kerül több probléma kezelésének nehézsége. Továbbra is kevés a rendelkezésünkre álló háttérintézmény és szolgáltatás.

A táblázat adataiból látható, hogy a gondozott körben magasabb a szülő vagy család életvitele miatti nehézség, gyermeknevelési nehézség, gyakori a konfliktus (családi-kapcsolati konfliktus, környezeti konfliktus, kapcsolattartási konfliktus).

A lelki-mentális probléma is megjelenik, amely társul több hozott problémával.

Ebben az évben az antiszociális viselkedés, alkohol és drogfogyasztás is felmerült.

A bántalmazás felismerése a segítő számára nem mindig egyértelmű feladat, az egyén részéről, a problémáról, vagy akár az abúzusról pedig nehéz beszélni. Sajnos ezekben a problémakörökben nagymértékű a látencia. A jelzőrendszer és a környezet számára is nehezebben felvállalható. Bizonyossággal kijelenthető, hogy az ismertnél jelentősebb számban van jelen a családok életében a konfliktus és az agresszió, de nem jut el a szolgáltatáshoz,

intézményhez, vagy ha igen nem mindig bizonyítható (sok esetben később derül ki a segítő folyamat során).

Leggyakrabban a kapcsolattartási, gyermekelhelyezési esetek kapcsán szembesülünk a családon belüli konfliktusokkal, a „meg nem értés” helyzeteivel.

Az anyagi probléma megjelenési számának csökkenése tapasztalható, ennek oka elsődlegesen a szolgáltatási feladatok átrendeződése (elsődlegesen a családsegítésben lévő esetek sajátossága).

Nem csak az önkormányzat által biztosított támogatások, hanem más szervek által igényelhető támogatásokhoz való hozzájutáshoz is több segítséget nyújtottunk. Jellemző az ellátások igényléséhez nyújtott segítség, (árvaellátás, öregségi nyugdíj, özvegyi nyugdíj, rehabilitációs ellátás, oep egyszeri segély, méltányossági nyugdíj emelés, nyugdíjasok részére egyszeri segély stb.) közreműködés. Jellemző volt a szolgáltatási hátralékok ügyében való megkeresésünk és segítségkérés. Több esetben fordultak hozzánk bírósági eljárásokhoz kapcsolódó ügyintézési kérésekkel, házasság felbontása, gyermekelhelyezés elindítása (szülői felügyeleti jog, gyermektartásdíj, kapcsolattartás leszabályozása).

Szolgálatunk a szociális ügyekkel foglalkozó hatósággal egy helyen (egy folyosón) működik, így több esetben továbbbírányító szerepünk van. Jellemzően a támogatások igénylésével kapcsolatos segítségnyújtás egyéb problémátípushoz kapcsolódóan jelent meg.

A problémák meghatározásánál mindig mérlegelni szükséges, hogy az adott helyzetben melyik a fajsúlyosabb. Egyre gyakoribb a több probléma együttes előfordulása.

A feladatellátás során alkalmazott módszerek alapján a forgalom alakulása az eseti (nem együttműködési megállapodással rendelkezők) és a gondozott (együttműködési megállapodással rendelkezők) ügyfelek szerint:

Módszer megnevezése	Szakmai tevékenység halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Segítő beszélgetés	345	88
Ügyintézésben való segítségnyújtás	194	99
Információ nyújtása	163	78
Tanácsadás	88	51
Konfliktuskezelés	41	21
Kríziskezelés	2	2
Családlátogatás	92	60
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	38	33
Adományközvetítés	8	25
Esetmegbeszélés	8	20
Esetkonzultáció	52	12

Esetkonferencia	3	8
Sz szakmaközi megbeszélés	7	-
Közösségfejlesztés	2	17
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	10	10
Összesen:	1053	524

Az esetkezelés jellegét elemezve megállapítható, hogy gyakran alkalmazott módszer, azaz szükségsszerű a segítő beszélgetés. Ez a módszer segíti a probléma felismerését, megértését, a megoldási lehetőségek feltárását, magát az intervenciót és magába foglalja a mentális gondozást, a nehéz helyzetek feldolgozását is. A módszer több időt igénylő, alapos felkészülést elváró.

Az ügyintézés bürokratikus rendszerében való eligazodás sok kliens számára nehézkes. A boldogulás elősegítése, a tájékozottság érdekében rendszeres az esetkezelések során az információk nyújtása. A változások követése nehéz sok ember számára. Az előző évekhez hasonlóan gyakori probléma az önálló érdekérvényesítés és képviselő hiánya, az alacsony önértékelés. Igyekszünk adekvát információkkal segíteni az eligazodást és a lehetőségek megismerését, bár sokszor nekünk is nagy erőfeszítést jelent a változások követése.

A megjelenő problémák egyre inkább összetettek, több szakterület együttműködését teszi szükségessé. Az információnyújtás nagyfokú tájékozottságot vár el a segítő szakembertől. Nő a speciális eljárások száma. A segítségnyújtás során elengedhetetlen a széles háttérintézményi, támogatói kapcsolatrendszer ismerete. Néhány esetben szükséges a konzultáció a gyermekjogi képviselővel is.

A pártfogó felügyelettel szükség esetén együttműködünk (ügyfelek elérhetősége környezettanulmány elvégzéséhez). A hatóság rendszerében megjelenő kliensek ügyének segítéséhez kölcsönösen információt cseréltünk.

Az éves tanácskozássra beérkezett tájékoztató szerint: „a 2023.01.01.- 2023.12.31. között nem rendeltek el újabb pártfogó felügyeletet a településen. A folyamatban lévő 2 fő felnőtt korú pártfogó felügyelet végrehajtása befejeződött, tartalma letelt. Továbbra is végrehajtás alatt áll 2 fő felnőtt esetében közérdekű munka végrehajtása.

Kockázatelemzéssel egybekötött környezettanulmány, pártfogói felügyelő vélemény, kegyelmi környezettanulmány nem készült a településen. Megelőző pártfogás elrendelésére nem került sor.

Ha a pártfogolt betartja az előírt megjelenési, és beszámolási kötelezettségét, 1-3 havonta egy alkalommal fogadóórán megjelenik a Szolnok, Ady E. u. 35-37. szám alatt, ahol beszámol életkörülményei alakulásáról.

Meglátásom szerint az érintettek többsége képes okulni a hatósági eljárások tapasztalataiból.

Az adott településen is a jelzett létszámnál lényegesen több fővel kerülök kapcsolatba. A pártfogó felügyelői tevékenység ugyanis hatósági elrendelésre, környezettanulmány, illetve

pártfogó felügyelői vélemény elkészítését jelenti. Az eljárás során nem minden gyanúsítottból válik elítélt. A bűncselekmények tekintetében első helyen az anyagi haszonszerzésre irányuló cselekmények állnak, amit az indulati alapon, meggondolatlanul megvalósított, garázda jellegű cselekmények követnek. Az utólagos megbánás hatékonyságát nehezen lehet mérni. A többség egyszeri elkövető, de vannak rendszeresen visszatérő, bűnismétlő személyek is. „

A gondozási és szolgáltatási tevékenység mellett szervezési feladatokat is ellát szolgálatunk.

A szervezési feladatkör magába foglalja a jelzőrendszer koordinálását, preventív célú programok szervezését, illetve azokhoz való csatlakozást.

A gyermekvédelmi rendszer működésének alapelvei közé tartozik az együttműködés és a világos kommunikáció, amennyiben ez nem valósul meg, akkor a rendszer hatékony működése lehetetlenné vagy erősen akadályozottá válik. Szükséges továbbá az ellátórendszerhez kapcsolódó, tartozó szakemberek és intézmények ismerete, a kapcsolatépítés, az együttműködés formáinak kialakítása, folyamatos javítása.

A helyi szinten működő jelzőrendszer: a védőnői szolgálat, házi gyermekorvosok, háziorvosok, nevelési-oktatási intézmények, rendőrség, civil szervezetek, egyházak, személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények és a közvetlen lakókörnyezet. Szerepük fontos, elengedhetetlen a gyermekjóléti szolgáltatón belüli esetek kezeléséhez, a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek felkutatásához, a problémák hatékony megoldásához.

Az együttműködés megvalósulásának formái a következők voltak:

- esetmegbeszélések
- esetkonzultációk
- szakmaközi megbeszélés
- esetkonferencia
- éves tanácskozás

Segítik a gyermekvédelmi tevékenységet, közreműködésükkel eredményes és teljesebb körű az információk eljuttatása a családok számára.

A jelzőrendszer hatékonysága, nagyban befolyásolja a problémák feltárásának, kezelésének eredményességét, jelzéseik segítik a helyi szintű gyermekvédelmi háló minél teljesebb kialakulását.

A hivatalos jelzések számának alakulása:

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Gyermekorvos	1	-	-	-	2
Gyerekepszichiátria	-	-	1	1	1
Háziorvos, pszichiátria	1	2	1	2	1
Óvoda	2	-	-	-	1

Rendőrség	2	2	3	2	2
Köznevelési intézmény	5	1	3	7	4
Védőnői szolgálat	3	3	2	-	4
Kórház	4	-		1	2
Környezet, állampolgár	7	5	6	5	5
Gyámhatóság/jegyző	2	-	2	1	2
Pártfogó felügyelői szolgálat	-	-	-	-	-
Ügyészség, bíróság	-	-	-	-	-
Személyes gondoskodást nyújtó intézmény	1	1	1	1	4
Átmeneti gondozást biztosító	-	-	-	-	-
Összesen:	28	14	19	20	28

A jelzőrendszer jelzéseinek száma a tavalyi évhez képest növekedtek. Ebben az évben megnövekedtek a felnőttek vonatkozásában a jelzések, itt érintettek voltak idős emberek és 50 év feletti pszichiátriai betegséggel küzdők is. Elsősorban egészségi problémájuk volt, másodlagosan probléma szociális helyzetüket érintette.

Az éves gyermekvédelmi tanácskozássra bekért írásbeli tájékoztatókban elhangzottak alapján elmondható, hogy az intézmények igyekeznek saját hatáskörükben kezelni a problémákat és akkor jeleznek, ha úgy ítélik meg, a problémahelyzet túllép kompetenciájukon. Tapasztaljuk a bizonytalanságot és egyre gyakrabban az óvatosságot a jelzőrendszeri partnereknél. Az is megállapítható, hogy egyre erőteljesebben van jelen a folyamatos, telefonos és személyes konzultációra való igény az intézmények részéről, a családsegítők felé.

Sok esetben a konzultációk során sikerül olyan kimeneteket találni, ami benn tartja az eredményes problémakezelését az intézményeken belül, így nem válik indokolttá a jelzés a szolgálat felé.

Elmondható, hogy nagy energiákat mozgatunk a megelőzés érdekében és elsődleges feladatunknak tartjuk, mivel a súlyos problémákat sokkal nehezebb hatékonyan kezelni. Nagy az észlelő-jelző intézmények felelőssége, mivel kereteik között töltik a gyermekek az idejük jelentős részét, ők azok, akik tapasztalják a változásokat a gyermek magatartásában, információval rendelkeznek a család életéről, belső kohéziójáról.

Intézményünk törekszik arra, hogy a szakmaközi megbeszéléseken az összes jelzőrendszeri tagot megszólítsa, beszéljen a közös felelősségvállalásról, hisz egy gyermek elhanyagolásánál, bántalmazásánál, mentális problémájánál ugyanúgy érintett az egészségügy, mint például egy idős demenciájánál vagy egy felnőtt pszichiátriai betegségénél. Fontos, hogy mindenki a saját hatáskörében eljárjon, és külön választódjon az egészségügyi feladat és a szociális hatáskör is. Ilyen esetekben közösen kell támogatnunk a martfűi gyerekeket, családokat, lakosokat.

A másik problématerület a tankötelezettség kérdése. Ugyan a tankötelezettségi kor alacsonyabb lett, ami okozhatja a tanulni kevésbé vágyó fiatalok igazolatlan hiányzásainak csökkenését, de úgy gondolom inkább válasz a felvetésre, hogy a környező középiskolák nem élnek jelzési lehetőségükkel és kötelezettségükkel.

A jelzések és a személyes megkeresések alapján a családsegítők preventív tevékenysége, **eseti esetkezelése** hangsúlyossá vált a gondozásba vétellel szemben. Az eseti esetkezelés, illetve tanácsadási forma abban az esetben jelenik meg, amikor a segítségnyújtás az első interjút követően lezárható, illetve havi szinten egy két találkozás elégséges a probléma kezeléséhez.

A gondozás során elvárás havi szinten a legalább háromszori találkozás a családdal, egyénnel.

Jogszabályi előírás alapján legalább hat alkalommal szükséges évente szakmaközi megbeszélést tartani. Szakmaközi megbeszélés 7 alkalommal megvalósult meg. Szakmaközi megbeszéléseken egy időpontban több jelzőrendszeri tagot is meghívtunk, célunk a közöttük lévő kommunikáció javítása volt.

A jelzőrendszeri tagoknak interaktív előadást is szerveztünk, Dr. Molnár Edina pszichológus közreműködésével **Lelki egészség megőrzése** és Baranyiné Fodor Zsuzsanna a Szolnok Vármegyei Rendőrkapitányság munkatársa **A gyermekek internethasználatának veszélyei, internetes zaklatás** témában.

Szülőknek 2 alkalommal preventív előadást szerveztünk. Baranyiné Fodor Zsuzsanna a Szolnok Vármegyei Rendőrkapitányság munkatársa tartott előadást, **A gyermekek internethasználatának veszélyei, internetes zaklatás** témában és Derzsi Vivien szociális munkás, gyermek- és ifjúságpszichiátriai és addiktológiai konzultáns tartott előadást, **A család szerepe a megelőzésben** címmel, a függőségek vonatkozásában kaptunk információkat.

Az elsősorban szülőknek szervezett előadások plakátjai több fórumon meghirdetésre kerültek, az előadásra néhány érdeklődő szülő, illetve más településen dolgozó pedagógusok jelentek meg.

Esetkonzultáció 52 alkalommal, esetmegbeszélés 8 alkalommal valósult meg. Az esetkonzultáció során a hangsúly az információcserén van. Nem az összes, esetben érintett szakember van jelen, hanem csak egy-egy terület képviselője az aktuális helyzet, probléma megbeszélése érdekében.

Az esetmegbeszélés a problémákat feltáró, megbeszélő munkaforma, amely valamennyi, egy adott eset ügyében érintett szakember bevonásával történik.

Esetkonferenciát 3 család esetében tartottunk. Az esetkonferencia nagyon fontos mérföldkő a gyermekjóléti szolgáltatásban. Meghatározó a partnerség a klienssel és a segítség folyamatába bevonható intézményekkel. Célja a gyermek számára a lehető leghatékonyabb megoldás, támogatás megtalálása, a továbblépés, a célok, feladatok és felelőségek meghatározása, de nem célja a minősítés.

Az esetvezetés során folyamatos az érintett intézményekkel való kapcsolattartás, egyéni konzultáció.

A szolgáltatási feladatokon túl - bár a jogszabály rendelkezése elsősorban az esetmenedzser feladataként nevesíti - hatósági tevékenységekhez kapcsolódó feladataink is voltak.

2023-ben védelembe vételi tárgyaláson 3 család, 6 gyermek vonatkozásában részt vettünk. Védelembe vétel felülvizsgálati tárgyaláson a hatóság nem minden esetben kérte a családsegítők személyes megjelenését. Megkeresésre írásban segítséget nyújtottunk a hatósági eljárás lefolytatásához.

Az ügyintézéshez való segítségnyújtás során meghatározó, a polgármesteri hivatalokkal való együttműködésünk. A martfői polgármesteri hivatal irodáival a szolgálat kapcsolata jó és folyamatos (a szociális irodával szint napi szintű).

Kapcsolatok, prevenciós lehetőségek

Rendszeres a kapcsolat a városban működő jó néhány civil szervezettel, lehetőségeinkhez mérten támogatjuk egymás tevékenységét.

A szolgáltatási feladatellátás során az előző évekhez hasonlóan az intézményekben működő szabadidős tevékenységekről tájékoztatást nyújtottunk, segítettük információkkal a klubokhoz, szakkörökhöz való hozzájutást. Elsősorban közvetítő szerepünk valósult meg ezen a területen.

A helyi köznevelési intézmények saját kereteiken belül is fontosnak tartják a tájékoztatási és a megelőző tevékenységet. Elképzeléseink összhangban vannak. A megvalósításra a szolgálat közvetítői, tájékoztató szerepet vállalt fel.

A művelődési központ havi programjait nyilvántartjuk. Színvonalas rendezvényeikre rendszeresen irányítunk fiatalokat, szülőket. Partnereink évről-évre a nyári napközi lebonyolításában is, részt vesznek szakmai megbeszéléseinken, tanácskozásainkon.

Karitatív tevékenység

Folyamatosan keressük a kapcsolatot egyházaink képviselőivel. A természetbeni támogatásokban való közreműködésben kicsit a háttérbe szorult szolgálatunk az utóbbi években. Szükség esetén felvettük a kapcsolatot a rászorultak adományozása ügyében a Máltai Szeretetszolgálat helyi kis közösségének vezetőjével. Karitatív tevékenységük meghatározó az adományozás területén, lelkiismeretes hozzáállásuk fontos a családok támogatásában.

A 2023-as évben a Magyar Vöröskereszt kérésünkre egy alkalommal tartós élelmiszer és tisztálkodási szerekből álló adományt biztosított az intézményünk részére. Az adomány kiosztását a szolgálat munkatársai végezték a karácsony előtti időszakban, 25 fő, nyolc martfűi háztartás részesült ebben.

Család- és Gyermejjóléti Szolgálatunk továbbra is sokirányú, egyre bővülő, gyakran mentálisan erőt próbáló tevékenységet végez. A rendelkezésünkre álló eszközrendszer maximális kihasználásával törekszünk feladataink elvégzésére, szolgáltatásaink színvonalának megőrzésére, lehetőség szerinti javítására. A családsegítők munkájukat autonóm módon, megfelelő szakértelemmel, nagy hivatástudattal, elkötelezettséggel végzik.

b) A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása

(Turnyánszkiné Enyedi Andrea intézményvezető beszámolója)

A Játékvár Óvoda és Bölcsőde önálló jogi személy, részben önálló gazdálkodói jogkörrel rendelkezik. Az intézmény többcélú – köznevelési és szociális feladatot lát el.

Az intézmény szerkezeti felépítése:

Székhely óvoda:	Munkácsy úti Óvoda Martfű, Munkácsy út 79.	115 <i>fh</i>
Tagintézménye:	Kossuth úti Óvoda Martfű, Kossuth út 22-24.	75 <i>fh</i>
Intézményegység:	Bölcsőde Martfű, Május 1 út 19.	40 <i>fh</i>

A Munkácsy úti Óvoda felújított, 5 csoportos épületében 2023-as évben öt óvodai csoport működött.

A Kossuth úti Tagóvodában, a 2023-as évben három óvodai csoportot indítottunk, 2022-es évhez hasonlóan, magas létszámmal. 2022. szeptemberétől az óvoda ideiglenesen egy épületben látja el a gyermekeket, melyet a tornaszoba csoportszobává alakításával valósítottunk meg. Ennek oka, hogy a Kossuth út 24-es épületünk esetében az önkormányzat pályázati úton történő felújítása várható volt, ami 2024. februárjában elkezdődött.

A Bölcsődei intézményegységben három csoport működött a 2023-as évben szinte teljes férőhely kihasználtsággal.

Az intézmény működési köre:

Martfű város közigazgatási területe és vonzáskörzete.

Bölcsőde:

A Játékvár Óvoda és Bölcsőde bölcsődei intézményegysége a városközpontban, nyugodt, zajmentes, zöldövezeti környezetben helyezkedik el. Az épületben két gondozási egység működik, a belső kialakítást tágas és világos terek jellemzik. A gyermekek fogadása vidám, barátságos környezetben történik. A városban sok a fiatal többgyermekes család. A bölcsődei szolgáltatás biztosításával segítjük a munkaerőpiacra visszatérő kisgyermekes édesanyák helyzetét. A bölcsődében, három csoportban, 40 férőhelyen történik a gyermekek ellátása a jogszabályi és szakmai előírásoknak megfelelően. Az ellátás maximálisan kihasznált volt 2023 évben is, minden férőhely be volt töltve.

Gyermek létszámadatok:

A Játékvár Óvoda és Bölcsőde *bölcsődei intézményegységének* létszámadatai:

- 2023.01.01-08.31-ig 40 fő
- 2023.09.01-12.31-ig 35-37 fő (nevelési évváltás beszoktatás)

Halmozottan hátrányos helyzetű:

- nem volt ilyen gyermek

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben:

- kettő gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

Veszélyeztetett gyermekek (védelembe vett, alapellátásba, és gondozásba vett):

- egy gyermek került alapellátásba.

A 2023-as nevelési-gondozási év szakmai és gyermekvédelmi munkája, a módszertani elvek, az Alapprogramunkban leírtak betartásával történt. Bölcsődébe kerülés előtt a kisgyermeknevelők, családlátogatás keretein belül meglátogatják otthonukban a gyermekeket. Az itt tapasztaltakat minden alkalommal leírják, a gyermekekről vezetett fejlődési naplóba. Minden csoportban működik az online közösségi csoport, (ami csak a tagok számára hozzáférhető) jól bevált tájékoztatási forma a szülők számára. A bölcsődei beiratkozás ebben az évben személyesen a bölcsődében zajlott.

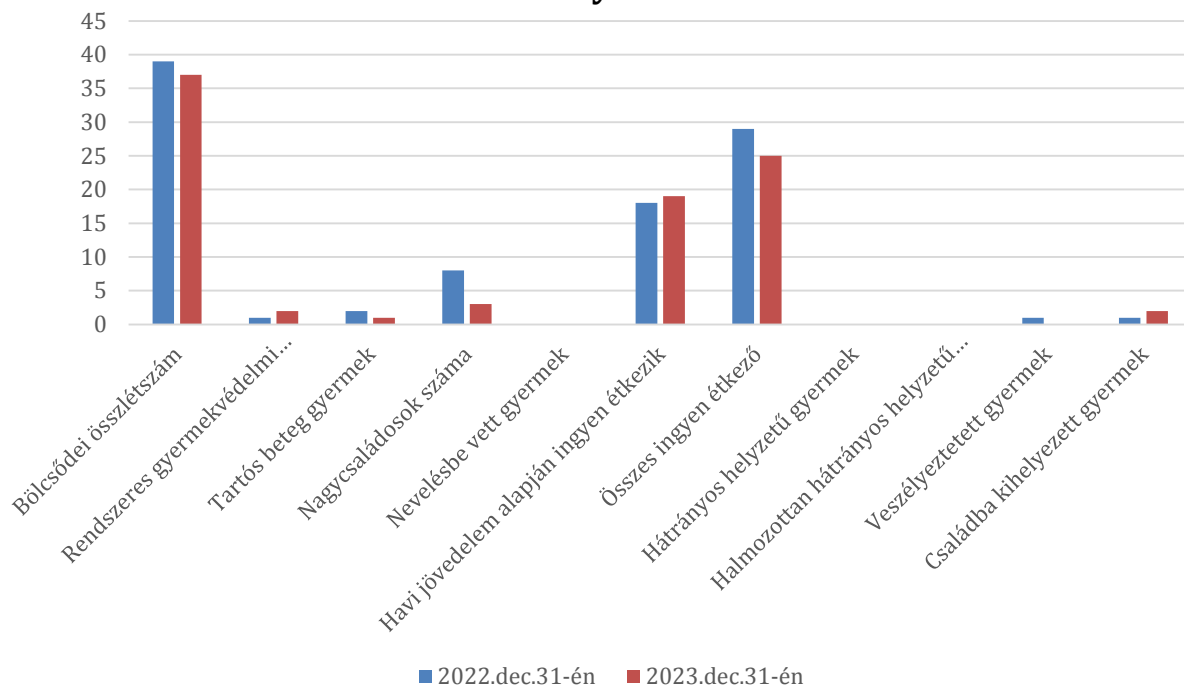
A bölcsőde ugyan nem köznevelési intézmény, de a gyermekek veszélyeztetettségének észlelésénél elsődleges intézmény, így gyermekvédelmi szempontból azok vonatkoznak rá, mint az óvodára.

A kormány 328/2011.évi (XII.29) rendeletében 2015 szeptemberétől vezette be a bölcsődei és óvodai ingyenes étkeztetést. A rendelet alapján a bölcsődében a következőképpen alakult az étkeztetés.

Bölcsődei létszámadatok az étkezési kedvezményre vonatkoztatva:

	2022. dec. 31-én	2023. dec. 31-én
Bölcsődei összlétszám	39 fő	37 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül	1 fő	2 fő
Tartós beteg gyermek	2 fő	1 fő
Nagycsaládosok száma	8 fő	3 fő
Nevelésbe vett gyermek	-	-
Havi jövedelem alapján ingyen étkezik	18 fő	19 fő
<i>Összes ingyen étkező:</i>	<i>29 fő</i>	<i>25 fő</i>
Hátrányos helyzetű gyermek	-	-
Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek	-	-
Veszélyeztetett gyermek	-	-
Családba kihelyezett gyermek (nagyszülő a gyám)	1 fő	2 fő

Bölcsődei létszámadatok az étkezési kedvezményre vonatkoztatva

Felnőtt létszámadatok:

Bölcsődevezető: 1 fő

Kisgyermeknevelők száma: 6 fő

Bölcsődei dajka: 2 fő

Technikai személyzet száma: 2 fő

(szakács, konyhalány)

A személyi feltételek megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. A szakemberek jól képzettek, 4 fő diplomával, a többiek pedig felsőfokú szakképesítéssel rendelkeznek. A bölcsődei dajkák elvégezték a munkakör betöltéséhez szükséges tanfolyamot.

Tárgyi feltételek:

- A tárgyi feltételek a törvényi előírásban leírtaknak felelnek meg, a kisgyermek ellátást szolgáló helyiségek is a korosztály igényeinek megfelelően vannak kialakítva.
- A bútorzat – a gyermekek életkorának megfelelő, a felújítás alkalmával megújult, mely megfelel a pedagógiai és egészségügyi elvárásoknak.
- A játék a gyermekek mindennapi tevékenységéhez tartozik. A játékkészlet gondosan összeállított, pedagógiai szempontból értékes és jó minőségű játékokból áll.

A fenntartó által biztosítottak a megfelelő játékeszközök az intézményben. A 2023-as évben, intézményünk alapítványától, a Portyázó Porontyok Alapítványtól is kaptunk pénzbeli támogatást. Ebből az összegből is vásároltunk a csoportokba szükséges játékokat a gyermekek számára.

Az udvar elegendő mozgásteret nyújt a szabad levegőn történő játékhoz, a gyerekek mozgásigényét kielégíti. Az udvar részeket elválasztó sövény is szépen növekszik, bár több helyen pótolni kellett. Fák egy részének ültetése megtörtént, tervezünk még ültetést az udvarra, a megfelelő árnyékolás miatt.

- A bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben (37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet) foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.

A bölcsődei étkeztetést a GYSZSZK üzemeltetésébe tartozó bölcsőde befejező konyha látja el, korszerű élelmezési szolgáltatást nyújtva. A gyermekek érdekeit és a higiéniai (HACCP rendszer) követelményeket figyelembe véve, napi négyszeri étkeztetést (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna) biztosít. A diétás étkeztetésre vonatkozóan, a bölcsődében (mivel nincs dietetikus) a jogszabály lehetőséget nyújt arra, hogy a szülő nyilatkozata alapján, otthonról hozzák be a készételt a gyermekek számára, betartva az erre vonatkozó szigorú előírásokat. Jelenleg 2 gyermek étkezik diétásan, orvosi szakvélemény alapján, (tejfehérje érzékeny 1 fő, laktózmentes, fruktózszegény 1 fő), illetve 1 fő I. típusú diabeteses gyermek étkezik diétásan. Megfelelő személyezettel és tárgyi feltétellel rendelkezik bölcsődénk az étkeztetés ellátására (kivéve a különleges étkezőket, hiszen nincs dietetikus). A kapcsolattartás napi szintű, a feladatellátás színvonala jó.

Szakmai feladatok:

A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és a gondozás a miniszter által jóváhagyott, a minisztérium és a bölcsődei módszertani szervezet honlapján közzétett „*A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja*”, valamint a bölcsőde helyi szakmai program alapján folyik. Szakmai Programunkban preferált helyet kap a szülőkkel való kapcsolattartás és a gyermeki játéktevékenység fejlődésének az elősegítése (nagymozgások, finommotorika stb.)

A bölcsőde feladata:

A bölcsőde a gyermekek napközbeni ellátását biztosító, gyermekjóléti alapellátás.

Feladata a 3 éven aluli gyermekek nevelése, gondozása, harmonikus testi, szellemi fejlődésének elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. Bölcsődénk saját nevelési-gondozási program szerint dolgozik, amit „*A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja*” szerint dolgozott ki. A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt a családok és a fenntartók elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez igazodást.

Célja:

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

Az intézmény szakmailag preferált céljai:

- I. *A bölcsődés korú gyermekek fejlődésének elősegítése*
 1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése
4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

II. *A bölcsődei élet megszervezése*

1. „Saját kisgyermeknevelő” - rendszer működtetése
2. Gyermekcsoportok szervezése
3. Tárgyi feltételek
4. Napirend megszervezése a gyerekek életkorának, egyéni sajátosságainak és az évszakoknak megfelelően
5. Családlátogatás a gyermekek bölcsődébe kerülése előtt
6. Beszoktatás. Lehetőség szerint kéthetes anyás beszoktatás
7. Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel
8. Szülői értekezlet
9. Indirekt kapcsolattartási formák (honlap, írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák)

III. *A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei*

1. Gondozási műveletek (étkezés, etetés, öltözködés, öltöztetés stb.)
2. Játéktevékenység főbb helyzeteinek biztosítása (hely, idő, tárgyi feltételek).

Bölcsődénkben nagyon fontos feladat a gyermekvédelem, melynek területén az alábbi problémákkal találkozunk:

- nevelési problémák,
- gyermekét egyedül nevelő szülő, problémás válás,
- szülői felügyeleti jogok gyakorlásából adódó konfliktusok,
- munkanélküliség,
- nehéz anyagi helyzet,
- az alkalmazkodóképesség, a szocializációs alapszabványok hiánya,
- Sajnos az elmúlt évben is az a tapasztalatunk, hogy egyre több olyan kisgyermek kerül bölcsődébe, akinek fejlődése elmarad korától, „más”, mint a többi gyermek. Igyekezzünk megbeszélni a szülővel, hogy kérje gyermeke vizsgálatát, hiszen minél korábban kiderül az esetleges probléma, annál hatékonyabb a korai fejlesztés. A megbeszélések egy-két esetben már hasznosnak bizonyultak, a szülők elvitték vizsgálatra gyermeküket.

A problémák megoldásában igyekszünk segítséget nyújtani:

- szülői kérésre szívesen adunk nevelési tanácsot,
- szeretettel, nagyobb odafigyeléssel próbáljuk enyhíteni a hiányosságokat,
- magatartászavaroknál fokozottan alkalmazzuk az egyéni bánásmód elvét,
- szükség esetén szakemberhez irányítjuk a családot,
- szakkönyveket ajánlunk,
- a problémákról, és azok kezeléséről írásos dokumentációt vezetünk

(fejlődési napló, percentil tábla, csoportnapló, családi füzet).

- szülőcsoportos beszélgetéseket szervezünk a szülők által jelzett problémák témakörében.

Minden nevelési év kezdetekor szülői értekezletet tartunk, melyen teljes körű tájékoztatást nyújtunk a gyermekvédelmi tevékenységünkről, valamint arról, hogyan vehetik igénybe a törvény nyújtotta kedvezményeket, lehetőségeket a szülők.

Felvételkor minden szülővel megállapodást kötünk a bölcsődei ellátás feltételeiről és az általunk nyújtott szolgáltatás lehetőségeiről. A szülői értekezleten felhívjuk a szülők figyelmét, hogy bátran fordulhatnak problémáikkal a Gyermekjóléti Szolgálat szakemberei felé, illetve a problémák megoldásában mi is igyekszünk segítséget nyújtani a szülőknek. Szükség esetén szakemberhez irányítjuk a családot, (gyermek jogi képviselő, családgondozó) illetve, ha szükséges írásban jelezzük a problémát a Gyermekjóléti Szolgálatnak.

Abban az esetben élünk jelzéssel, ha a gyermek testi, lelki, érzelmi fejlődését, illetve biztonságát veszélyben érezzük.

Célunk a biztonságos, egészséges bölcsődei környezet megteremtése. A törvényben előírt jelzési kötelezettségünknek év közben több módon is eleget teszünk, a felmerült probléma szerint.

A bölcsődei ellátás a gyermekjóléti alapellátás része, a gyermekvédelem a munkakörhöz kapcsolódik. Intézményünkben a gyermekvédelmi feladatokat a bölcsődevezető koordinálja. A gyermekvédelmi munka fő feladata a prevenció, a segítségnyújtás. Ez a feladat minden kisgyermeknevelő feladat körébe beletartozik. A törvényben előírt jelzési kötelezettségünknek a felmerült probléma szerint eleget teszünk.

Óvodák:

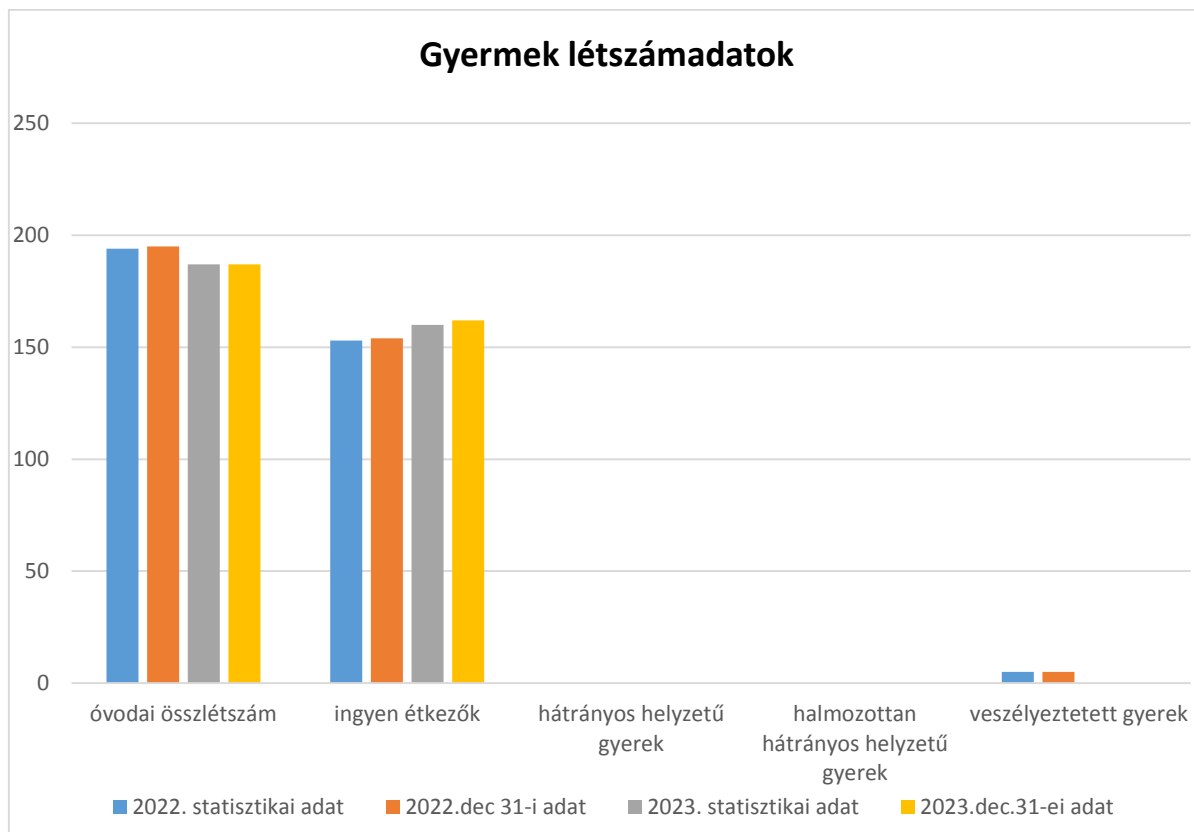
2023-ben az óvodai feladatellátás a székhely óvodában – Munkácsy út 79. – és a Kossuth úti Tagóvodában történt. A két óvoda 190 férőhellyel rendelkezik.

Felnőtt létszám adatok:

	2022. január	2022. szeptember
Óvodapedagógus:	18 fő	18 fő
Nevelő munkát segítő és egyéb alkalmazott:	11 fő	11 fő

Gyermek létszámadatok:

	2022. statisztikai adat	2022. december 31-ei adat	2023. statisztikai adat	2023. december 31-ei adat
Óvodai összlétszám	194 fő	195 fő	187 fő	187 fő
Ingyen étkezők	152 fő	154 fő	160 fő	162 fő
Hátrányos helyzetű gyermek	-	-	-	-
Halmazottan hátrányos gyermek	-	-	-	-
Veszélyeztetett, védelembe vett gyermek (alapellátás)	5 fő	5 fő	0 fő	0 fő

Tárgyi feltételek:

2023-as évben 8 óvodai csoportban folyt a nevelő-oktató munka Martfű város két részén, a Munkácsy úti Óvodában, 5 csoportban, a Kossuth úti Tagóvodában 3 csoportban neveljük a gyermekeket. A Kossuth úti Tagóvodában a Kossuth út 24. szám alatti épület felújításra várt, ezért az eddigi két csoport mellé 2023. szeptemberétől továbbra is a tornaszoba került átalakításra csoportszobának, mely a felújítás végéig így fog működni. A napirend átgondolt felépítésével zavartalanul folyt a nevelőmunka.

Az óvodák bútorzata a gyermekek életkorának megfelelő, cseréjük a költségvetésben évenkénti ütemezésben folyamatosan tervezett. Továbbra is szükséges a gyermek székek, gyermek fektetők, gyermeköltöző szekrények cseréje, amelyből egy gyermekcsoport részére gyermekfektetők beszerzése folyamatban van.

A csoportszobai játékok pótlása folyamatos, melynek forrása önkormányzati költségvetésből illetve a Portyázó Porontyok Alapítvány támogatásából megoldott. A Kossuth úti Tagóvodában és a Munkácsy úti Óvodában a szabályoknak megfelelő sport játékdvar és udvari játékok állnak a gyerekek rendelkezésére. A modernizáció részeként a tervek szerint a Kossuth úti Tagóvoda udvara is megújul majd a 2024-es évben.

Óvodáink sajátos feladata a gyermekvédelem

A gyermekek sorsával való törődés természetes része nevelőmunkánkunknak. Nevelőtestületünk tagjai figyelemmel kísérik óvodásaink családi körülményeit, s a gondokon a gyermekvédelmi felelősökkel együtt szakemberek bevonásával igyekeznek segíteni.

A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek meghatározását 2013. szeptember 01-től érvénybe lépő törvény szabályozza. Ennek köszönhető, hogy aránylag kevés az ilyen státuszban lévő gyermekek száma az intézményben. A hátrányos helyzet elsősorban az anyagi okokból adódik, amely kiegészül a szülők alacsony iskolázottságával, a nem megfelelő lakásviszonyokkal, megromlott családi kapcsolatokkal, problémás válás miatt, és a nevelési hiányosságok miatti hátrányos helyzettel. 2015 szeptemberétől a kormány 328/2011. évi (XII.29.) rendeletében meghatározta a bölcsődei és óvodai térítésmentes étkezés jogcímét. Intézményünkben magas a térítés nélkül étkező gyermekek száma (154 fő – 2022. decemberi adat, 162 fő - 2023. decemberi adat).

Számon tartjuk a három - vagy többgyermekes családokban élő gyermekeket és az egészségügyi okok miatt hátrányban lévő gyermekeket.

Együttműködünk a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központtal, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Martfű Kirendeltsége Gyámügyi Osztállyal.

A 2023-as nevelési év augusztus 31-ig intézményünk óvodáiban 5 fő, 2023. szeptember 1-jétől 0 fő volt a veszélyeztetett (azaz védelembe, alapellátásba és gondozásba vett) gyermekek száma. A viszonylag alacsony szám a sikeres segítségnyújtásnak, együttműködés eredményének is köszönhető, és annak, hogy a veszélyeztetett gyermekek iskolát kezdtek.

A veszélyeztetettség leggyakoribb oka a problémás válás, a családon belüli magatartási problémák, nehéz anyagi helyzet, gyermekre való nem megfelelő odafigyelés, gyermekláthatás akadályozása, higiéniai és életvezetési problémák, és az ezekből adódó érzelmi, pszichikai megterhelés volt az elmúlt években.

Több éve kérésként foglalmaztuk meg egy óvodapszichológus foglalkoztatását, aki a gyermekvédelmi ellátórendszerben felbukkanó, különleges igényű gyermekek családjainak nyújtana segítséget.

2023-ban hatékonyan működünk együtt a martfői GYSZSZK munkatársaival, ha olyan családokkal kerültünk kapcsolatba, akiknél szükségét láttuk a pszichológusi megsegítésnek. Lehetőség nyílt arra, hogy a szülők a GYSZSZK-val együttműködő pszichológus véleményét is kikérjék, ha gyermekükkel kapcsolatban valami nevelési probléma merült fel. A szülők visszajelzései alapján a pszichológussal való együttműködés nagyon pozitív és hasznos. Reméljük a jövőben is lehetősége lesz az intézményünkbe járó kisgyermekek szüleinek igénybe venni a szolnoki Család és Gyermejjóléti Központ által biztosított ingyenes, helyben biztosított szolgáltatást.

Továbbra is nagy odafigyelést, tapintatot igényelnek a felmerülő problémás helyzetek, melyeket az óvónők kiemelten, kellő óvatossággal, körültekintéssel és egyben határozottsággal kezeltek. Amennyiben az óvodapedagógusok problémát észlelnek, először a szülővel próbálják megbeszélni, megfejteni az okokat, amikor már ezek a módszerek nem hatékonyak és a kialakult helyzet a gyermek testi, lelki, érzelmi fejlődését, biztonságát veszélyezteti, és ha a megbeszélések után sem érzékelnek javulást, akkor élnek jelzéssel.

Esetenként problémát jelent, hogy a szülők nehezen fogadják el, ha az óvónők magatartási, viselkedési, fejlődési problémát jeleznek feléjük. Hatására előfordul, hogy negatív irányba változik az addig jól működő, őszinteségen alapuló szülő-óvónő kapcsolat.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése, integrálása is az óvodai nevelés fontos feladata, ezért kiemelt figyelmet fordítanak óvodapedagógusaink az SNI-s gyermekek fejlesztésére, és a csoportba történő integrálásukra. Ez a folyamat nagy kihívást jelent, mert minden különleges bánásmódot igénylő gyermek fejlődésének elősegítése érdekében egyéni módszereket és eszközöket szükséges alkalmazni. Azt tapasztaltuk, hogy egyre több gyermeknek van szükségre speciális megsegítésre fejlődése érdekében, és ezek a problémák sokkal összetettebbek, súlyosabbak, mint eddig, melyek az óvodapedagógusoktól is nagyobb figyelmet, folyamatos önfejlesztést kívánnak, a gyerekektől pedig hatalmas toleranciát.

A megszokott módon és rendben történtek a fejlesztések a szakértői véleményben meghatározott javaslatok alapján, a fejlesztőpedagógusok és az óvodapedagógusok szoros együttműködésében. 2023. január 1-jei adatok szerint, (a 2022/2023-as nevelési évben) óvodáinkban az SNI gyermekek száma 4 fő volt (1 gyermek autista, 2 fő kevert specifikus fejlődési zavar, 1 fő beszéd fogyatékos), majd 5 főre bővült 2023. január közepén egy kevert specifikus fejlődéssel diagnosztizált gyermek szakértői véleményének megérkezésével, a BTMN gyermekek száma 4 fő volt.

2023. szeptember 1-től, azaz a 2023/2024-es nevelési évben, óvodáinkban az SNI gyermekek számát tekintve 3 főt kísértünk figyelemmel (1 gyermek autista, 1 fő kevert specifikus fejlődési zavar, 1 fő beszéd fogyatékos), mely szeptember 29-től 2 főre módosult egy autista gyermek speciális intézménybe történő áthelyezésével. A BTMN gyermekek száma 3 főre módosult, majd 4 főre nőtt 2023. novemberében, egy új szakértői vélemény megérkezésekor. Jelenleg is több olyan gyermekünk van, akinek a vizsgálata folyamatban van. Jellemző problémaként jelentkezik, hogy nagy számban nő azoknak a gyermekeknek az aránya, akik valamilyen viselkedési, magatartási, idegrendszeri probléma következtében nem tudják kontrolálni indulataikat, agresszív megnyilvánulással kezelik a feszültséget illetve azt a szituációt, amikor határok között kell tevékenykedniük.

2018. szeptember 1-től a *Gyvt. 40/A. § (2) ag)* pontja értelmében a család- és gyermekjóléti központ az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

2023-as évben intézményünkben a szociális segítő is ismét aktívan végezte munkáját. A beszámolási időszakban konkrét látogatási időpontokat rögzítettünk közösen, melynek során a szociális segítő személyes látogatásai során betekintést kapott az intézményünk összes óvodai csoportjának életébe, tevékenységeibe, és megismerkedett az óvodás gyermekekkel. Látogatásakor a csoportban dolgozó óvodapedagógusok a felmerülő problémákat, nevelési helyzeteket a helyszínen tudták megbeszélni. Nagy segítséget jelentett a szülők részére a látogatások heteiben biztosított fogadónap is, ahol a családi élettel kapcsolatos kérdésekben kaphattak tanácsot az érdeklődő szülők a szociális segítőtől. Nagy örömmel tapasztaltuk, hogy a szociális segítő, bekapcsolódott a csoportokban folyó szabadjátékokba, alkalmanként pedig alkalmazta az egyéni bánásmód elvét, és így játszott a gyermekekkel, akik nagyon befogadóak voltak erre a módszerre.

A 2021 végén kialakított és működtetett rendszer úgy érzékeljük, hogy új utat, lehetőséget biztosít az óvodai helyszínen történő hátránykompenzációra.

Gyermekvédelmi munkánk alapelvei:

- Az egyéni bánásmód, a tapintatos személyes kapcsolattartás.
- A gyermekvédelmi munka fő feladata a prevenció, a segítségnyújtás. Ez a feladat minden óvónő feladatkörébe beletartozik. Az óvodapedagógusok fokozottan figyeltek a családokra és amennyiben szükségesnek látták, keresték a segítségadás lehetőségét.
- Óvodáinkban gyermekvédelmi felelősök koordinálják a gyermekvédelmi munkát. Munkájukat segítik a védőnők, a gyermekorvosok, valamint a Gyermejkölési és Szociális Szolgáltató Központ munkatársai.

Céljaink:

- A 3 éves kortól kötelező óvodáztatás, kiemelt figyelemmel a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek beóvodázására és rendszeres egész napos óvodai ellátás biztosítására.
- Olyan bensőséges, a szülők és a gyermekek tiszteletére épülő kapcsolat megteremtése, amely lehetővé teszi a problémák szegyenkezés nélküli, nyílt feltárását és a felmerült okok megszüntetésére irányuló tevékenységeket.
- Feltárni mindazon körülményeket, amelyek a gyermekek fejlődését hátrányosan befolyásolják, veszélyeztetik.

Feladataink:

- Biztosítani a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodában, szükség esetén védő, óvó intézkedésekre javaslatot tenni.
- A gyermekeket és családjukat, a lehetőségekhez képest minél jobban megismerni.
- Az egyéni lemaradásokat csökkenteni, a tehetséggondozást megvalósítani, illetve elősegíteni.
- Az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködni.
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában részt venni, a szűrést szükség esetén, soron kívül javasolni.

- A rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérni, szükség esetén jelezni a hiányzást.
- Minden rendelkezésre álló eszközzel segíteni a gyermek családban történő felnevelését.
- A szülőkkel való együttműködő kapcsolat kialakítása, a szülői szerep eredményesebb betöltésének elősegítése.
- A szülők megismertetése a helyi társadalom gyermekvédelmi rendszerében érintett szervekkel, szükség esetén a kapcsolatfelvétel segítése.
- A prevenció minden gyermekre való kiterjesztése.
- Folyamatos kapcsolattartás az óvodai gyermekvédelmi felelőssel.
- A titoktartási kötelezettség betartása minden, családot érintő kérdésben.
- A gyermekvédelem olyan pedagógus kompetenciát igényel a gyermekekkel foglalkozó óvodapedagógusoktól, hogy ismerjék a velük kapcsolatban álló gyermekeket, a rájuk ható tényezőket, és segítsék elő a lelki traumák feldolgozását.
- Segítségnyújtás a hátrányok enyhítésére.
- A családi nevelés hibáiból, hiányából eredő hátrányok enyhítése az óvodai nevelés keretein belül.
- A szülők gyermekük nevelése iránt tanúsított felelősségének erősítése.
- A szülőkkel való kapcsolatfelvétel, együttműködésre ösztönzés.
- A prevenció, a segítségnyújtás, a megértés, a támaszkodás.
- Az új óvodások befogadásának és beilleszkedésének segítése.
- A rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérjük.
- Szoros kapcsolat fenntartása a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központtal, a gyermekorvosokkal, védőnőkkel, az iskolai gyermekvédelmi felelősökkel.
- Szakemberek segítségének igénybevétele a problémák megoldására.
- Továbbképzéseken való részvétel, az ott hallott új információk beépítése a munkánkba.

Intézményünkben, a 2023/2024-es nevelési évtől új kollégák vették át a gyermekvédelmi felelősi feladatokat. A Munkácsy úti Óvodában Molnár Éva, a Kossuth úti Tagóvodában Fehérné Balogh Ágnes fogják össze a gyermekvédelmi tevékenységet, akik közül az utóbbi gyermekvédelemmel kapcsolatos szakvizsgával is rendelkezik.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény kiemeli az oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatait, kapcsolatrendszerét.

Céljaink elérése érdekében feladataink a következők:

Általános feladatok:

- Összehangolni a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó óvónők között.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek felmérése az óvodapedagógusok közreműködésével: nyilvántartásba vétel, a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség súlyosságának mérlegelése.
- Szükség esetén javaslattétel a további teendőkhöz.
- Feljegyezni a nyilvántartásba a gyermekekkel, illetve a családdal kapcsolatos intézkedéseket és azok eredményeit.
- Folyamatosan ellenőrizni a nyilvántartásba vétel, illetve a megszüntetés okait.

A megelőzés feladatai:

- A gyermeki-szülői jogok megismertetése és érvényesítése az óvodában.
- Rendszeres kapcsolattartás a gyermek szüleivel, online közös csoportok működtetésével, ahol közösségi és magán csatornákon is lehetőség adódik az információ átadásra.
- Együttműködés a gyermekvédelemben partnereinkkel.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok biztosítása (pl. ortopédiai szűrés, lisztérzékenységi szűrés iskolába lépés előtt, óvoda fogászat újbóli elindítása).

A feltárás feladatai:

- A veszélyeztetettség, hátrányos helyzet tüneteinek felismerése, problémák feljegyzése.
- A tünetek okainak megkeresése.

A megszüntetés feladatai:

- Induló hátrányok csökkentése egészségvédő, mentálhigiénés programok szervezése.
- Szülők segítése a szülői szerep eredményesebb betöltéséhez.
- A gyermek szociális helyzetének lehetőség szerinti javítása.
- Segítő szakemberek igénybevétele a problémák típusának megfelelően.
- Együttműködés konkrét esetekben a segítőkkel, jelzőrendszer működtetése.

Gyermekvédelem hatékonyságát segítő tevékenységek:

- Szülők részére fórum, előadások szervezése.
- Szülőkkel való kapcsolattartás egyéni helyzetnek megfelelő formában.
- Kapcsolattartás gyermekvédelmi partnereinkkel.
- Személyiségfejlesztő tréning az óvoda alkalmazottainak.
- Logopédiai ellátás (kistérségi feladatellátás keretében).
- Nevelési tanácsadás, iskolaérettségi vizsgálat (kistérségi feladatellátás keretében).
- Egyéni fejlettségi lapon egyénre szóló tervezés.
- Fejlesztési lapok vezetése.

Gyermekvédelmi felelősök feladatai:

Felderítő, megelőző munka

Már beiratkozás előtt a gyermekvédelmi felelősök felveszik a kapcsolatot a védőnővel, tájékoznak a gyermekek helyzetéről, feltárják a problémás eseteket. Családlátogatásra ismét tudtak az óvodapedagógusok, 2023-ban a beiratkozás már személyes jelenlétben történt.

Az óvodapedagógusok fokozott figyelemmel kísérik az óvodába járó gyermekeket, a jelentkező hiányosságokat szeretettel, nagyobb odafigyeléssel próbálják enyhíteni, és a nevelési, magatartásbeli gondok megjelenésekor fokozottan alkalmazzák az egyéni bánásmód elvét.

Segítséget adnak a szülőknek, hogy milyen támogatásra számíthatnak. A már óvodában lévő gyermekek megváltozott körülményeiről az óvodapedagógusok tájékoztatják a gyermekvédelmi felelősöket és közösen döntenek, hogy milyen segítséget tudnak ajánlani a családnak. A megtett javaslatok után a gyermekvédelmi felelős figyelemmel kíséri, hogy a segítség elérte-e célját.

Nyilvántartás vezetése

A veszélyeztetett, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről, egyeztetés a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Martfű Kirendeltsége Gyámügyi Osztály szakembereivel, valamint a Gyermekvédelmi és Szociális Szolgáltató Központtal. A nyilvántartásba kerülnek be a tett intézkedések, illetve a hivatal előadóival egyeztetve a kapott támogatások, segítségi formák.

Támogatások indítványozása, kérése

A szülők az óvodapedagógusok tájékoztatása és javaslata alapján egyéni kérelemmel fordulnak a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ család-és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó családgondozóihoz. Ezen a téren a tájékoztatás, információ adás a gyermekvédelmi felelősök feladata. A gyermekvédelmi felelősök és az óvodapedagógusok is élnek kérelemmel, ha ennek szükségét látják a gyermek érdekében. A gyermekvédelmi felelősök figyelemmel kísérik a megfelelő fórumokkal együtt, hogy az óvodai élet, az óvodából iskolába menő gyermekek beiskolázása milyen terheket ró a családra és szükség esetén intézkedéseket tesznek.

Jelzőrendszer működtetése

A tapasztalt problémákról írásos feljegyzést nyújtunk be a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ munkatársaihoz, akik a törvényben meghatározott módon járnak el, intézkednek.

Koordináló tevékenység

A gyermekvédelmi felelősöknek koordinálnia kell az óvónők - gyermekek - szülők - védőnők - bölcsőde - iskola - Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ között. Intézményünkben a konkrét gyermekvédelmi munkát a csoportban dolgozó óvodapedagógusok végzik, ez megfelelőbb a gyermek és a család szempontjából, hiszen a gyermekekkel közvetlenül foglalkozó felnőttek gyorsabb és konkrétabb segítséget tudnak adni, mintha még más láncszemet is beiktatnánk. A koordináló tevékenységben a folyamatos információ az óvodapedagógus - gyermekvédelmi felelős - intézményvezető és tagóvoda-vezetők között nagyon fontos.

Gyermekvédelmi munka várható eredményei:

- Az óvodás gyermek és családja nem kerül nehezebb helyzetbe.
- Minden gyermek önmagához képest fejlődik, jól érzi magát az óvodában.
- Képessé válik az iskolakezdésre.

Gyermekétkeztetés:

2013. januártól a Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ főzőkonyhája, ételszállítással biztosítja a napi háromszori étkeztetést (reggeli, ebéd,

uzsonna) a gyermekek számára. Az óvodákban tálalókonyhák működnek a HACCP szabályai szerint. 2007. szeptembertől biztosított a lisztérzékeny és más, speciális étrendet igénylő gyermekek étkeztetése.

2023 augusztus 31-ig 7 gyermeknek (1 fő tartósítószermentes, 2 fő laktózérzékenység, 1 fő mogyoróallergia, 1 fő gluténmentes, és 2 fő tejmentes diéta) biztosított az iskola konyha speciális étrendet. 1 fő kombinált-adalék, tej, tojás, szója allergia étkeztetését a szülő oldja meg.

Az új nevelési évben, 2023 szeptembertől 6 gyermeknek volt szüksége speciális étrend biztosítására (1 fő mogyoróérzékeny, 1 fő tej és tojás mentes, 1 fő tejmentes, 1 fő tojásmentes, 1 fő gluténérzékeny, 1 fő tartósítószermentes). Az 1 fő kombinált-adalék, tej, tojás, szója allergiával küzdő gyermek étkeztetését az Iskolakonyha - bonyolultsága miatt - már nem tudja biztosítani, ezt a szülők biztosítják, az óvodában dolgozókkal együttműködve.

Folyamatos a különleges étrend iránti igény felmérése az óvodáskorú gyermekek körében, már a beiratkozáskor jelzik a szülők az esetleges igényeket. Azt tapasztaltuk, hogy egyre több gyermeknek van szüksége erre a speciális ellátásra, és sajnos ez egyre többféle, mely nagy felelősséget és odafigyelést jelent mind a szülő, mind az intézmény részéről.

Jogosultság esetén meghatározott térítési díj ellenében biztosítják számukra az étkezést. A gyermekétkeztetés törvényi szabályozásai miatt bekövetkezett változásokat (több teljes kiőrlésű pékáru, kevesebb só, cukor stb.) a gyermekek többsége megszokta, elfogadta, amit az egészséges fejlődésük szempontjából fontos eredménynek tartunk. Továbbra is rendszeresen konzultálunk a konyha vezetőjével, észrevételeinket, javaslatainkat figyelembe véve történik a gyermekek étkeztetése.

Gyermekvédelmi munkánk a 2023-as nevelési évben az óvodában és a bölcsődében:

A nagycsoportosok ballagását, a szülők és a gyerekek örömeire már vendégszám korlátozás nélkül, a régi formában tudta mindkét tagintézmény megtartani. A nyári időszakra a munkaszervezés, a naponta változó gyermeklétszám, a csoportok kialakítása így sem volt rutinfeladat. Igyekeztünk a nyáron is óvodát igénylő gyermekeknek olyan élményeket biztosítani, hogy jól érezzék magukat akkor is, ha nem a saját óvodájukban vannak.

A szokásos kiscsoportos családlátogatásokra ismét sor kerülhetett, így a gyermekeket saját lakókörnyezetükben is próbálták minél jobban megismerni az óvodapedagógusok. Megfigyelték a gyermekek személyiségét, szokásait, és igyekeztek feltárni az esetleges eltéréseket, problémákat.

Az év eleji szülői értekezleteken már személyesen fogadták a kiscsoportos gyermekek szüleit az óvodapedagógusok minden csoportban, melyre meghívtuk a szociális segítőt is, aki ismertette munkáját, és a segítségnyújtás lehetőségeit, fontosságát a szülőkkel. Ezen kívül az iskolaköteles korú gyerekek szüleit a nagycsoportok óvodapedagógusai részletesen tájékoztatták az iskolaérettséggel és az esetleges tankötelezettség elhalasztásával kapcsolatos információkról. Ismertették a témához kapcsolódó törvényeket és módosításokat, az iskolaérettség kritériumait. Gyakorlati példákkal mutatták be, miben segíthetnek a szülők otthon, gyermekeik előre haladásában, hogy majd szeptemberben alkalmasak legyenek az iskolai követelmények befogadására, megoldására, teljesítésére. A szülők örömmel fogadták, hogy azonnal feltehetnék kérdéseiket a számukra nem pontosan érthető, vagy értelmezhető részletekkel kapcsolatban.

Az intézmény vezetősége is kiemelt figyelmet fordított az iskolaköteles korú gyermekek szüleinek tájékoztatására. Több csatornán is segítséget nyújtottak, tájékoztatták a szülőket és az igényeknek megfelelő segítséget adták ahhoz, hogy minden érintett szülő beadhassa kérelmét az iskolakezdés elhalasztásával kapcsolatban az Oktatási Hivatal felé.

Minden nevelési évben két alkalommal (SNI gyermeknél évente háromszor) törvényileg előírt módon, tájékoztatást kell adni a gyermek fejlődéséről, a további fejlesztések irányáról a szülőknek. A tanköteles korú gyermekek szüleivel személyesen tudták megbeszélni a mérési eredményeket, az esetleges hiányosságokat, problémákat, az otthon tapasztaltakat, és a további feladatokat. A szülők ilyenkor nehéz döntés előtt állnak, várják a segítséget a pedagógusoktól, és a személyes, bizalmas légkör megnyugvással töltötte el őket.

A család és Bölcsőde közötti partneri kapcsolatot tovább erősítették a különböző programok és nyílt napok. A bölcsőde által szervezett rendezvények és ünnepek a következők voltak: (Mikulás, Farsang, Húsvét, Anyák napja, Gyermeknap). Ezeken a napokon ajándékkészítés a gyermekek bevonásával, mondókázással, énekléssel, ünnepi hangulat teremtése valósult meg. Gyermeknapra családi játékdélután pedig a szülőkkel, leendő kiscsoportos óvó nénikkel együtt történő játék. Az óvodával közös Portyázó Porontyok Alapítványunk bált és rendezvényeket szervezett a családok, és az intézmény dolgozói részvételével. A „Kacaj-bicaj” napon biciklizés, motorozás, mozgásos játékok várták a gyermekeket és a szülőket, a pályázaton nyert eszközök használatával. A környezetvédelem fontos mindannyiunk számára, a bölcsődében is erre neveljük a gyermekeket. A fenntarthatóság jegyében tartottuk meg “ A szelektíven szép a szemét” napot. Hagyománnyá vált a karácsony előtti “Adventi sétáló fények” program, melyen a szülőkkel, gyerekekkel, az óvodásokhoz csatlakozva együtt sétáltunk a Városháza előtt

felállított karácsonyfához. Az ünnepi hangulatban karácsonyi énekeket énekeltünk mindannyian.

Az óvodai jeles napok közül 2023-ban március 15-re közös óvodai ünnepséget tudtunk szervezni a Lovas szoborhoz, a Szent István térre. Amit lehetett azt az udvaron bonyolítottunk le (Föld Napja - Palánta-nap, virághagyma ültetés). A Játékvár Óvoda és Bölcsőde kiemelt figyelmet fordít a szülőkkel/ családokkal történő együttműködésre, a rekreációs és szabadidős programok szervezésére. A Kossuth úti Tagóvodában a „Színes Világ” innováció keretében Kistesók napján, Anyák napján, valamint a Nagymamák napján, Apák napján és az Évzáró Családi Délutánon láttuk vendégül a szülőket. Az Autómentes Nap alkalmával a Munkácsy úti Óvoda és a Kossuth úti Tagóvoda közös szabadidős programot szervezett. A Kossuth úti Tagóvodában délelőtt kerékpároztak a gyerekek, majd a Munkácsy úti Óvodával közösen kivilágítva sétáltunk a Városházáig, ahol közös táncra hívtuk a családokat. Az „Adventi” innováció, keretén belül is változatos programok várták a családokat. A családok részéről nagy látogatottságnak örvendő Adventi családi délutánon kívül ebben a nevelési évben, a hagyományokat folytatva, az Adventi sétáló fények elnevezésű program, mely során a szülőkkel együtt közösen elsétáltunk a Városháza előtt felállított mindenki karácsonyfájához, ahol karácsonyi dalokat énekeltünk, zenére körbejártuk a feldíszített fát. Ezek a rendezvények sikeresek, magas számban látogatottak voltak. Célunk az volt, hogy az óvoda-család kapcsolat tovább mélyüljön. A közösségi érzés, az összetartozás érzésének elmélyítése észrevétlenül, és sikeresen valósult meg gyermek, szülő, és pedagógusok tekintetében egyaránt.

A Művelődési Központ és Könyvtár szervezésében, és az óvodapedagógusok által megbeszélte mesés, zenés, játékos foglalkozások is megvalósultak 2023-ban is. A Mikulás érkezése az óvodai és bölcsis csoportokban nagy öröm forrása minden évben, így 2023-ban is nagy boldogságot és sok izgalmat hozott.

Továbbra is fontosnak tartjuk, hogy a szülőket folyamatosan tájékoztassuk a csoportok életéről, a tevékenységekről, melynek érdekében hétről hétre fényképpel illusztrálva mutatják be óvodánk, a gyermekek mindennapi életét a közös csoportokban az óvodapedagógusok.

Az alapellátásban és a védelemben vett gyermekekről félévente megadott szempontok alapján jellemzést írunk a tapasztalatokról, változásokról akár pozitív, akár negatív irányban.

2023 január 1. és augusztus 31 között, a Kossuth úti Tagóvodába járó 1 gyermek vonatkozásában, a Munkácsy úti óvodából pedig 7 gyermekről küldtünk jellemzést a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ megkeresésére. Írásbeli jelzéssel egy

alkalommal éltünk ebben az időszakban. Jász-Nagykun-Vármegyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal, Gyámügyi Osztály megkeresésére, egy Munkácsy úti Óvodába járó gyermekről készítettünk pedagógiai jellemzést.

A 2023/2024-es nevelési év 2023-at érintő időszakában intézményünk óvodáiból 1 gyermekről küldtünk jellemzést a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ kérésére.

Az oktatási intézményekben folyó gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység

E tevékenység ugyan nem tartozik az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások körébe, mégis mint a jelzőrendszer egyik legfontosabb résztvevője, szükségesnek tartottuk tevékenységüket a beszámolóban ismertetni.

Martfői József Attila Általános Iskola (Kabai Zsolt gyermek- és ifjúságvédelmi felelős beszámolója)

Bevezetés:

*„...a gyermeknek,
figyelemmel fizikai és szellemi érettségének hiányára,
különös védelemre és gondozásra van szüksége...”*

(ENSZ Nyilatkozat a Gyermek Jogairól)

A „védelem” szóhoz tapadó asszociációk – valamiféle támadás, negatív hatás feltételezése, valamifajta erő vagy erőszak képze. Pedig – a Gyermek Jogairól szóló Nyilatkozat szellemében – a gyermekvédelem legelső szintje család és iskola – gyermekeket oltalmazó működése, a gyermekek speciális életkori szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlesztő közeg biztosítása, éppen ezért a gyermek és ifjúságvédelmi munka minden pedagógus feladata a nevelés és oktatás mellett.

Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Célunk, hogy a különböző okok miatt hátránnyal induló gyerekek sokoldalúan, harmonikusan fejlődjenek. Biztosítsuk számukra az érzelmi biztonságot, az értelmi képességek egyéni és életkornak megfelelő alakítását. A gyermekvédelmi feladatok megoldásában központi szerepe van az osztályfőnököknek: jelzik a problémákat, segítenek a szülőknek a nevelési problémák és nehézségek megoldásában. Számon tartják a mulasztást, igazolatlan hiányzás esetén értesítik a szülőket. Segítenek a túlkoros tanulóknak a beilleszkedésben,

pályaválasztásban. Különös gonddal foglalkoznak a nehezen nevelhető magatartási problémákkal küzdő diákokkal. Feladatuk, hogy mielőbb felismerjék, mi húzódik a problémák hátterében. Javasolják a tanulószobát, felzárkóztató foglalkozásokon való részvételt. Fontos a prevenció a gyerekek veszélyeztetettségének megelőzése, csökkenése.

A gyermek- és ifjúságvédelmi megbízott az intézményvezető munkáját segíti. Összefogja az iskola gyermekvédelmi munkáját, elkészíti az iskolai munkaterv gyermekvédelmi fejezetét, segíti a pedagógusokat a gyermekvédelmi munkájukban, tájékoztatja őket a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos rendelkezésekről. Kapcsolatot tart a hivatásos gyermekvédelmi szervekkel és intézményekkel. (Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Martfű, Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat, Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal, Humán Szolgáltató Család és Gyermekjóléti Központ, Iskolarendőr, Iskolaorvos, Védőnői Szolgálat)

Az iskolában tanuló diákok száma 2024.február 1-jei állapot szerint:

- 410 fő
- ebből magántanuló: 0 fő,
- egyéni megsegítési kap: 1 fő (heti 4-4alkalommal matematikából és magyar nyelv és irodalomból)
- hátrányos helyzetűként nyilvántartott tanulók száma: 2 fő
- halmozottan hátrányos helyzetűként nyilvántartott tanulók száma: 4 fő
- az iskola által nyilvántartott veszélyeztetett tanulók száma: 31 fő
- tankönyvtámogatásban részesített tanulók: 410 fő (minden tanuló ingyenesen jut tankönyvhöz)
- napközis tanulók száma: 306 fő (12 tanulócsoportban)

1. Korrepetálásban részesülő gyerekek száma, az erre fordított órák száma:

Korrepetálásban részesülő gyermekek száma: 30 fő (16 óra) alsó tagozaton. Első és második évfolyamon heti két-két órában történik a felzárkóztatás matematika, illetve magyar nyelv és irodalom tantárgyakból párhuzamos órák keretein belül. A felső tagozaton heti egy órában történik matematika és magyar nyelv és irodalom tantárgyból megsegítés. Ezeken az órákon az adott tananyagból lemaradó tanulókat korrepetálják a kollégák, illetve kompetenciafejlesztés történik. Ezen felül a 4. osztályos tankerületi mérés eredményeinek kiértékelése után, a minimumszint alatt (75%) teljesítők számára történik korrepetálást célzó

csoportok létrehozása. Ezekben a csoportokban célirányosan azokat a készségeket, képességeket fejlesztjük, amelyeknél lemaradást mutatkozott a teszt megírásakor.

A 2023-2024-es tanévben 4. évfolyamon minden matematika és magyar órán csoportbontásban tanulnak a diákok. Ezek a csoportok heterogének, nem képesség szerint történt kialakításuk. A csoportbontást a magas osztálylétszámok, a kiemelt figyelmet, bánásmódot igénylő tanulók száma indokolta. A pedagógusok tapasztalatai alapján a differenciálás sokkal hatékonyabban tud ezzel a módszerrel megvalósulni, ami azt eredményezi, hogy a tanulók saját képességeikhez mérten tudják a tananyagot elsajátítani. Minden gyerekre nagyobb figyelem jut, ezáltal a felzárkóztatás és a tehetséggondozás is eredményesebb.

A korrepetálás és tehetséggondozás elősegítésére felső tagozaton minden osztály heti 1 alkalommal matematika és magyar nyelv és irodalom foglalkozásokon vesz részt. Ezen felül 7. és 8. évfolyamon célzott felvételi előkészítő foglalkozásokat is tartanak a kollégák.

A 2022/2023-as tanévben a 56 fő 8. osztályos tanulóink közül mindenki felvételt nyert valamilyen középfokú intézménybe. Az alábbi táblázat a továbbtanulás irányának számadatait tartalmazza:

Továbbtanulás iránya	Felvett tanulók száma	
gimnázium	31	55,4%
technikum	18	32,1%
szakképző iskola	7	12,5%

2. Az iskolában működő szakkörök, klubok, önsegítő csoportok, táborok, rendszeres szabadidős programok:

Iskolának kiemelt feladata a tehetséggondozás, mely 7. és 8. évfolyamon szakköri foglalkozásokban valósul meg magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tantárgyakból. A kollégák heti 1 alkalommal felvételi előkészítő órákat tartanak a sikerebb felvételi vizsgák érdekében, második félévtől pedig kompetenciafejlesztés történik az országos kompetenciamérésre való felkészülés formájában. Hetente 3 órában diákjaink Kreatív Művészek szakkör foglalkozásain csillogtathatják meg művészi oldalukat.

Heti két alkalommal sakkszakkörön vehetnek részt tanulóink.

A Szilver Alapfokú Művészeti Iskolával együttműködve alsó tagozatos diákjaink napközis időszámban társastáncot tanulhatnak. Az Ádám Jenő Zeneiskolából pedig heti 1

alkalommal érkezik zenetanár szolfézst oktatni az első és második osztályosainkhoz, ami szintén a napközis foglalkozásokat színesíti.

A Határtalanul! program Tanulmányi kirándulás hetedikeseinknek pályázati konstrukció HAT-KP-1-2022/1-001112 azonosító számú „Rákóczi nyomában: „A felvidék szépségei” című projektet valósították meg az iskolánkban 7. évfolyamos tanulóink. 2023. május 24-26-ig 43 tanuló és 4 kísérő pedagógus részvételével a program során jeles magyarok lábnyomait követve nézték meg a Felvidék szépséges tájait, idézték fel a nemzeti történelmünk eseményeit.

2023 nyarán ismét sikeresen pályáztunk a nyári napközis Erzsébet tábor megszervezésére. A tábor nagyon népszerű, mivel az alsó tagozatos gyerekek gyermekfelügyeletének ellátásában tudunk a szülőknek segíteni. 2 turnusban 9 csoportot is tudtunk indítani, amelyen 221 tanuló vett részt.

a. Rendszeres szabadidős programok:

Az idei tanévben is gazdagok voltak programok tekintetében a gyermekek mindennapjai. Minden szaktanár, osztályfőnök igyekezett színesíteni a gyerekek hétköznapijait.

Diákönkormányzatunkkal és a Szülői Munkaközösséggel közösen a következő programokon vehettek részt tanulóink, illetve várnak rájuk még a következő félévben:

- „Nyárindító színes forgatag”: diákönkormányzati és családi nap színes programokkal
- „No backpack day”
- „Sámlibál”
- osztályok közötti dekoráció verseny
- Mikulás buli
- idegennyelvi vetélkedő
- Halloween buli
- Mesejáték, és annak próbái
- az asztalitenisz házi bajnokságok
- csocsó verseny
- farsang

b. Pályaorientáció és pályaválasztás:

A tanév egyik fő feladata a nyolcadik évfolyamos gyermekek továbbtanulásának koordinálása és a felvételre való felkészítés. Ennek érdekében pályaválasztási szülői értekezletet tartottunk, ahol 14 iskola képviselője jött el, hogy bemutassa intézményét, és személyre szabott jó tanácsokkal lássa el a még bizonytalan diákokat. Azoknak a tanulóknak, akik nem tudnak könnyen dönteni, a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai segítenek. A felvételit írók minden évben „próba felvételit” írnak. Ennek eredményeit kiértékelik, így van lehetőség az igazi felvételiig a hiányosságokat pótolni is. 7-8. évfolyamos tanulóink pályaválasztási kiállításon is részt vehettek októberben a Szolnoki SZC Jendrassik György Gépipari Technikumban. A rendezvény a lehető legszélesebb körben mutatta be, hogy mennyi lehetőség előtt állnak mindazok, akik az 5 éves technikumot, vagy a 3 éves szakképző iskolát választják. A programok kavalkádjában nem csak megnézhatték a tanulók, hanem meg is foghatták, sőt ki is próbálhatták a szakmákhoz kapcsolódó eszközöket.

c. Martfői Művelődési Központ és Könyvtár:

A Martfői Művelődési Központ és Könyvtár számos programjával, kiállításával, gyűjteményeivel rengeteg lehetőséget kínál a non formális tanulás megvalósításához.

A Könyvtár képzett és felkészült munkatársai segítségével rendkívüli rajz, technika, irodalom és történelem órákon, vetélkedőkön, pályázatokon vehetünk részt ott helyben és intézményünkben is egyaránt.

Ezek a foglalkozások nagyon jó alkalmat nyújtanak ahhoz, hogy tanulóink a tananyag elsajátításához új élménnyel, módszerekkel ismerkedjenek meg segítve a nonformális tanulás folyamatát.

Az idei tanévben újra indult a Csiri-Biri előadás sorozat is, amelybe minden alsó tagozatos osztályunk lelkesen bekapcsolódott.

d. Iskolagyümölcs és Iskolatej program:

Az egészséges életmódra neveléshez kapcsolódóan, az 1-6. évfolyamos tanulók friss, szezonális gyümölcsöket, gyümölcslevet, újdonságként zöldségeket kapnak heti rendszerességgel az Iskola gyümölcs program keretében. Ebben a tanévben is folytatódik

Iskolatej program, ahol minden diákunk részesül a hét 4 napján valamilyen tejtermékben, ezzel is elősegítve az egészséges táplálkozást.

A gyerekek szívesen fogadták ezt a lehetőséget is, hisz sokuknak csak így nyílik lehetősége a rendszeres tejtermék fogyasztására.

A diákok beszámolóí és a tapasztalataink alapján elmondható, hogy a gyerekek szívesen fogyasztják ezeket a termékeket, nyitottak az egészséges táplálkozás irányában, amit nagyban elősegít az osztályfőnöki munka és a beszállító által kiírt pályázatok, vetélkedők is.

3. Kapcsolatfelvétel a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival:

Az elmúlt évekhez hasonlóan idén is szoros kapcsolatban vagyunk a Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központtal. Az osztályfőnökök rendszeresen készítettek az alapellátásba vett diákokról jellemzést, illetve, ha kérés jött az iskola felé azokat is továbbítottuk. A pedagógusaink folyamatos jelzéssel élnek a szülők felé, és ha kell, nyugodtan fordulhatnak a Szolgálat munkatársaival. Iskolánk ifjúságvédelmi felelőse, folyamatos kapcsolatban van a gyermekvédelmi szakemberekkel.

4. Jelzések:

- Ebben a tanévben is elküldtük a kért jelzéseket a Szolgálat felé, részt vettünk esetmegbeszéléseken.
- Az osztályfőnökök rendszeresen jelzik, ha tanulóik közül valaki különös odafigyelést igényel.
- 1 esetben irányítottuk a szülőket a Martfűi Gyermekjóléti Szolgálathoz pszichológiai ellátás érdekében, mivel intézményünkben erre nincs lehetőség.
- Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ munkatársaival 8 tanuló esetében történik kapcsolattartás.
- Új jelzések a tanulás iránti motiváció hiánya miatt és az igazolatlan hiányzások jelzése miatt történt.

Több jelzéssel éltünk, de nem Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ felé, hanem a környékbeli településekről bejáró tanulóink esetében a megfelelő hivatalos intézmények felé. Minden esetben fennállt a gyermekek veszélyeztetése.

5. Jelzőrendszeri megbeszélés:

Több alkalommal is részt vett a gyermekvédelmi felelős jelzőrendszeri megbeszélésen.

6. Családlátogatás:

Családlátogatást szükség esetén tartanak az osztályfőnökök, vagy a szülővel egyéni egyeztetés, vagy online kapcsolattartás történik.

7. Kapcsolattartás a szülőkkal, tapasztalatok:

A kapcsolattartás a szülőkkal folyamatos. Probléma esetén azonnal értesítjük a szülőt telefonon, majd az adott problémától függően írásban is. Sok esetben ilyenkor megtörténik a szülővel történő személyes kapcsolat is, amelynek során többnyire elmondható, hogy szülők együttműködőek, így mód van arra, hogy közösen dolgozzunk a problémák megoldásában. Lehetőségük van fogadó órára bejönni, ahol az adott szaktanárral tudnak konzultálni a gyermekükről.

Napi, operatív kapcsolattartás módja:

Az előre látható gyermek napi iskolába járásával/hiányzásával/érkezésével/távozásával kapcsolatos jelzéseket a tanítók/osztályfőnökök felé az esemény bekövetkeztét megelőző 24 órán belül, írásos formában teszik meg. Ennek módja 1. KRÉTA felület, 2. üzenő füzet, 3. az osztály kommunikáció tekintetében előnybe részesített digitális csatorna, melynek megválasztását, kijelölését az osztályfőnök dönti el, és a tanévnyitó értekezleten ismerteti a szülőkkal.

Előre nem látható események során kifejezetten sürgős esetben az osztálytanító által megjelölt felületen érkező közléseket SOS jelzéssel látja el a szülő, melyre a tanító/osztályfőnök a lehető legrövidebb időn belül reagál (lehetséges esetek: változás következik be a gyermekért érkező felnőtt személyében, a gyermekért érkező felnőtt előre nem látható ok miatt késik)

Szakmai támogatás kérése esetén:

A gyermek tanulmányi eredményét, előmenetelét igénylő megbeszélésekre, minden esetben, az érintett pedagógussal való előzetes egyeztetésre van szükség. Ezek a megbeszélések nem folyhatnak a napi átadás-átvétel idejében, hiszen ilyenkor a pedagógus a felügyeletére bízott csoport vezetését látja el. A megbeszélés személyesen vagy teams-en keresztül értekezleten zajlik, ahol a pedagógus munkaidején túl a felmerült kérdésekre szemtől-szemben, beszélgetés formájában reagál. Nem megengedett ebben a témában a messenger üzenet vagy egyéb online felületen való levelezés a probléma rendezése.

8. Kapcsolattartás külső intézményekkel, személyekkel:

Munkánk eredményességének érdekében szoros és jó kapcsolat kialakítására törekszünk:

- iskolaorvossal
- gyerekorvossal
- védőnővel
- gyámhatóság munkatársaival
- családgondozókkal (más településekről is)
- fejlesztő pedagógusokkal
- iskolarendőrrel
- szociális munkással
- pszichopedagógussal
- Martfői Művelődési Központ és Könyvtárral
- Szülői Munkaközösséggel
- Játékvár Óvoda és Bölcsődével
- Szolnoki Szolgáltatási Centrum Martfői Damjanich János Szakképző Iskolája és Kollégiumával
- Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógia Szakszolgálat
- Martfű Városszépítő Egyesülettel.

Tavalyi tanévhez hasonlóan tanórai feladatellátás keretében valósul meg egy szomatopedagógus és kettő pszichopedagógus alkalmazása, akik a Liget Úti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény kirendelt munkatársai. A logopédiai megsegítés megnövekedett igényeit pedig két óraadó logopédus segíti.

A pszichopedagógusok 7 diákkal foglalkoznak heti 2 órában, a szomatopedagógus 2 diákkal foglalkozik heti 2 órában a logopédus pedig 10 órában látja el az első évfolyamon feladatát.

8.1 Az iskolapszichológus munkájáról, tapasztalatairól:

Továbbra sincsen iskolapszichológusunk. A Szolnoki Tankerületi Központ folyamatosan hirdeti, de sajnos jelölt nem érkezett. A mentális, érzelmi instabilitásokat, problémákat a Martfű Város Önkormányzata Gyermejjóléti és Szociális Szolgáltató Központ pszichológusának segítségével oldjuk meg.

8.2. A szociális segítő munkájáról, tapasztalatairól:

A 2020/2021-es tanévtől kezdődően változatlanul Fazekas-Tóth Andrea látja el az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet a Martfői József Attila Általános Iskolában a tanév elején egyeztetett szolgáltatási terv, valamint az éves munkaterv alapján, heti rendszerességgel, havi 12 óra időtartamban.

A szolgáltatás célja a gyermekek, tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztése, iskolai előmenetelük támogatása, veszélyeztetettségük megelőzése.

Tevékenységünk célcsoportja a köznevelési intézmény teljes közössége, azaz a gyermekek, a szülők és a pedagógusok is, a szolgáltatás középpontjában azonban minden esetben a gyermek van. Feladatunk adekvát szakmai támogatás nyújtása szülőnek, gyermeknek, és pedagógusnak egyaránt, prevenciós programok működtetése, és az észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének elősegítése. A probléma jellegétől függően közvetítjük a családot a megfelelő szolgáltatásba, valamint segítjük a kapcsolatfelvételt a különböző intézményekkel.

Eszközünk az egyéni, csoportos, közösségi tevékenység, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában történő szakmai együttműködés.

2023-as évre vonatkozó beszámoló a Martfűi József Attila Általános Iskolában

Csoportfoglalkozásokra a 2023-as évben 32 alkalommal került sor önismeret, közösségfejlesztés, konfliktuskezelés és droprevenciós témákban a következő bontásban:

2022/2023-as tanév második felében:

- **1.a** – Boldogságóra (2023.05.15.)
- **2.a** - Boldogságóra (2023.05.02.)
- **3.a** - Boldogságóra (2023.05.15.)
- **3.b** – Boldogságóra (2023.05.16.)
- **4.a** – Boldogságóra (2023.05.15.)
- **4.b** - Boldogságóra (2023.05.02.)

konfliktuskezelés (2023.02.14.; 2023.02.22.; 2023.03.07)

- **5.a** – prevenciós foglalkozás iskolai bántalmazás témában (2023.02.14.; 2023.02.28.)
- **5.b** - prevenciós foglalkozás iskolai bántalmazás témában (2023.04.24.)

2023/2024-es tanév első felében:

- **1.b** - gyermekvédelmi tevékenység szempontjából érintett gyermek megfigyelése tanórai keretek között egy közösségformáló csoportfoglalkozás keretein belül. (2024. 01.10.)
- **3.a** - közösségépítő foglalkozássorozat 7 alkalommal (10.11.; 10.25.; 11.08.; 11.29.; 12.06.; 2024. 01.10.; 01.17.)
- **7.a** - droprevenciós csoportfoglalkozás külsős szakember segítségével 3 alkalommal (11.28.; 12.12; 12.19.)

- **7.b** - drogrevenációs csoportfoglalkozás külsős szakember segítségével 3 alkalommal (11.28.; 12.12; 12.19.)
- **8.a** - drogrevenációs csoportfoglalkozás külsős szakember segítségével 3 alkalommal (11.28.; 12.12; 12.19.)
- **8.b** - drogrevenációs csoportfoglalkozás külsős szakember segítségével 3 alkalommal (11.28.; 12.12; 12.19.)

A csoportfoglalkozásokat követően minden esetben konzultáció az osztályfőnökökkel.

- Egyéni konzultációra egy kisgyermek esetében került sor 3 alkalommal.
- Részvétel esetkonferencián, esetmegbeszélésen
- Részvétel az intézmény által szervezett közösségi programokon (farsang, Mesejáték, Halloween party, Zsibvásár)

9. A 2023-as év problémái:

9.1. A diákokra vonatkozó problémák:

- családi problémákból származó lelki sérülések a gyerekeknél
- a szegregátumokban élők nehéz anyagi, szociális helyzete
- viselkedésbeli, neveltetésbeli hiányosságok
- multimédiás eszközök indokolatlan iskolai használata
- online zaklatásra alkalmas appok használata
- internetezés veszélyei
- digitális oktatás miatt bekövetkezett „elmagányosodás”
- konfliktusok kezelése osztályközösségeken belül
- az iskolai agresszió megjelenése nemcsak a személyes kapcsolatokban, hanem a tárgyak rongálásában is

A 2023-2024-es tanév egyik kiemelt pedagógiai feladata a viselkedéskultúra fejlesztése, az agresszió megfékezése.

A multimédiás eszközök használatának korlátozására a házirendünket módosítottuk az elmúlt tanévben, amelyben fokozottabb figyelmet kap az okoseszközök iskolában való használatának korlátozása, ezt a szabályzatot az idei tanévben is szigorúan próbáljuk betartatni.

Célunk, hogy a gyerekeket megvédjük az internet adta veszélyeitől, a számos olyan applikációtól, ahol bármilyen formában is kárt okozhatnak magukban, és másokban.

„A mobiltelefon és egyéb multimédiás eszközök használatára vonatkozó szabályokat”

- *A tanuló köteles reggel, az 1. órája / ami lehet 0. óra is/ előtt a telefonját / multimédiás eszközét/ kikapcsolt állapotban a szaktanárnak leadni. A telefont az utolsó órája után a szaktanár, illetve a napközis nevelőtől kapja vissza. A telefonért semmilyen felelősséget nem vállalunk, hiszen nem elvárt követelmény ilyen eszközök behozatala. Ha a tanuló nem adta le a telefonját, és az órán megszólal, illetve az óráközi szünetekben a tanuló használja, akkor a korábban megfogalmazott szabályok szerint járunk el.*
- *A telefon csörgése zavarhatja a tanítási óra anyagának elsajátítását, ezért, ha a telefon megszólal a tanár köteles felszólítani a diákot a készülék kikapcsolására, és a készüléket elvenni.*
- *Ezt követően a pedagógus a telefont leadja az igazgatói irodában, onnan csak személyesen a szülő viheti el.*
- *Ha egy tanulónál a fent említett eset többször is előfordul, az eljárás ugyanez, de a tanuló először osztályfőnöki figyelmeztetésben, majd igazgatói figyelmeztetésben részesül.*
- *Ugyanez az eljárás érvényes minden esetben akkor is, ha az óra közti szünetekben, vagy délutáni foglalkozások időtartama előtt fordul elő ilyen esemény.*
- *Amennyiben a szülő vagy a tanuló előre jelzi a pedagógusnak, hogy valamilyen fontos családi ok miatt hívást vár, kaphat engedélyt a bekapcsolva tartásra, de néma üzemmódban.*
- *Amennyiben a tanítási órán sor kerül mobil telefon használatára, a pedagógus ezt előre jelzi a KRÉTA felületen keresztül a szülők felé is. (A bekapcsolt állapot csak erre az órára érvényes.)*
- *A mobiltelefonnal hangfelvételek, képek és videófelvevételek készítése az iskola területén a szünetek ideje alatt sem, és az utolsó tanítási óra után, míg a tanuló el nem hagyta az épületet, sem készíthető.*
- *Ünnepi, egyházi alkalmak esetében és egyéb az iskola által szervezett iskolán kívüli programon, rendezvényen való részvétel során hang-, kép- vagy videófelvétel készítése csak a kísérő pedagógus engedélye alapján lehetséges.*
- *Mobil, digitális prezentációs eszközöket (digitális zsúrkocsi: laptop, projektor, erősítő, hangfal, mikrofon, VHS, SVHS, DV, DVD, rack-ek) a rendszergazda, vagy csak a pedagógus használhatja, tanuló nem.*

- *Az Interaktív táblák épségéért minden tanuló felelős, azt megkarcolni, firkálni, ütögetni, dobálni nem lehet. Használatuk csak a tanórán, a pedagógus felügyelete mellett lehetséges a tanulók számára. Amennyiben a tanuló szándékosan megrongálja az intézmény fent említett eszközeit, akkor köteles a diák gondviselője az okozott kárt megtéríteni.*

9.2. Családi problémák:

- Leleki sérülések.
- Megélhetési nehézségek.
- Szegregátumokban való élés nehézségei.
- Válások.
- Vannak családok, ahol kevesebb figyelem jut a gyerekekre.
- A felügyelet nélküli internetezés nagy veszélyeket rejt magában.
- A szülők tehetetlenek gyermekeikkel szemben: gyermeknevelési, családvezetési problémáik vannak.

10. Problémák megoldása, mely meghaladja a saját kompetenciahatárainkat:

Minden olyan esetben, ahol fennáll a gyermek veszélyeztetettsége, írásbeli jelzéssel élünk a Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz.

Amikor szabálysértést észlelünk azonnal jelzéssel élünk a különböző intézmények, hatóságok, gyámhivatal, kormányhivatal felé ezzel az iskola eleget tesz a jogszabályokban előírt írásbeli kötelezettségeinek.

11. Bizalmas beszélgetések:

Külön, erre fenntartott iroda nem áll a rendelkezésre a bizalmas beszélgetések lebonyolítására. Az osztályfőnökök, a gyermekvédelmi felelős igyekeznek megfelelő helyet (osztályterem) találni ennek lebonyolítására.

12. Panaszjog:

Intézményünk házirendjének V. pontja tartalmazza a tanulói jogokat és kötelezettségeket.

A fent említett panaszjogot a házirendünk V./2. pontja tartalmazza, miszerint: „Ha a tanulót jogai gyakorlásában akadályozzák, vagy sérelem éri értesíti az osztályfőnökét, vagy a DÖK tevékenységét segítő pedagógust, vagy az intézményvezetőt.”

Intézményünkben nem készült még efféle felmérés, hogy hány alkalommal éltek a tanulók a nevesített jogukkal. Bármiféle problémával igyekszünk hatékonyan foglalkozni.

13. Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásainak ajánlása családoknak:

A szülők tájékoztatva vannak arról, hogy az iskolában gyermekvédelem működik, ki annak a felelőse és hogyan érhető el.

14. Gyermekvédelmi felelős elérhetőségei:

Intézményünk több pontján ki van téve, illetve iskolánk honlapján is elérhető a gyermekvédelmi felelős neve, elérhetősége. A szülők bármikor bizalommal fordulhatnak hozzá problémáikkal.

15. Továbbképzés:

Képzésen még nem volt a gyermekvédelmi munkát ellátó kolléga, azonban tervei között szerepel egy efféle továbbképzésen való részvétel.

A meghirdetett konferenciákon, megbeszéléseken mindig, és szívesen vesz részt.

Hasznosnak és fontosnak tartja az ezeken való részvételt, mert a gyerekek problémáiról beszélni kell, tapasztalatokat kell cserélni, mert így hatékonyabban lehet végezni a gyermekvédelmi munkát.

16. Hiányosságok a gyermekvédelmi rendszerben, javaslat:

a) A gyermekvédelmi felelős munkájának hatékonysága:

- Munkája során figyel a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű, valamint a magatartászavaros gyermekekre, nyilvántartja a velük kapcsolatos adatokat, naprakész információkkal rendelkezik helyzetükről.
- Az osztályfőnökökkel együttműködve minden tanév elején felmérést készít az iskola veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeiről
- Az osztályfőnökök bevonásával figyelemmel kíséri a beiskolázást.
- Az osztályfőnökökkel együtt javaslatot tesz a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekek iskolai eszközökkel való anyagi és nem anyagi támogatására.
- Segítséget nyújt az osztályfőnököknek a hatósági intézkedésekhez szükséges környezettanulmány és pedagógiai jellemzés elkészítéséhez.
- Rendszeresen figyelemmel kíséri a tanulók iskolai hiányzásait, a felszólítások SZMSZ-ben rögzített módon történő elküldését.

- Szükség esetén kapcsolatot tart a Gyámhatósággal.
- Figyel arra, hogy a kötelező jelzéseket megtegyük a megfelelő intézmények/ szülők felé.
- **hiányosságok, javaslat:**

Az osztályfőnökökkel való bizalmasabb és sűrűbb kapcsolattartásra törekszik. Szeretne minél többet tudni a gyerekekről és a családokról a problémák hatékonyabb kezelése érdekében.

Kapcsolattartás jó és folyamatos a gyermekjóléti szolgálat és iskolánk között.

A jelzőrendszer megfelelően működik.

Szolnoki SZC Damjanich János Szakképző Iskola
(Lászlóné Fodor Csilla gyermek- és ifjúságvédelmi felelős beszámolója)

Értékelés a gyermek – és ifjúságvédelmi tevékenységről

2023/2024-es tanév május 15-ig

Még nem zártuk le az évet, így az első féléves jelentésemhez írom az eddig eltelt eseményeket, tapasztalatokat.

Egész éves feladatok:

- Igazolatlan hiányzások ellenőrzése, dokumentálása, visszaszorítása
- Együttműködés az osztályfőnökökkel
- Kapcsolattartás a jelzőrendszeri tagokkal
- Diákok problémáinak megbeszélése igény szerint
- Aktuális kiállítások látogatása
- Prevenció – drogprevenció, higiénia, szexuális felvilágosítás...
- Iskolai szűrővizsgálatok szervezése
- Együttműködés és jelzési kötelezettség a gyermekvédelmi jelzőrendszer felé
- A hátrányos –és halmozottan hátrányos gyermekek helyzetének nyomon követése
- Továbbképzéseken való részvétel

Iskolánk tanulólétszáma 216 fő nappali oktatásban részt vevő tanuló. Egyéni tanrendű tanulónk nincs.

A 38 mártfüi tanulóból 1 halmozottan hátrányos helyzetű, 2 tanuló hátrányos helyzetű. Iskolánkban sok a BTMN-es, SNI-s gyermek, és évről-évre nő az autista gyermekek száma. A mártfüi tanulókra is érvényes ez a tendencia, közülük 8 BTMN-es és 5 SNI-s.

Intézményünkben szakképzőiskolai és technikumi képzésben részesülnek tanulóink. Diákjaink részt vesznek fejlesztő (gyógypedagógiai, tantárgyi) foglalkozásokon, matematikából, angol nyelvből, érettségi- és szakmai tantárgyakból rendszeresen tartunk felzárkóztató foglalkozásokat, korrepetálást. Több csoportban végezzük ezt a tevékenységet, több szaktanár oktatásával, a tanulók létszáma változó, de közel 52 tanuló van jelen.

A betegeskedő, sokat hiányzó tanulóinkat folyamatosan segítettük a pótlásokban a classroom kurzusok segítségével, messengeren, és az osztálytársak bevonásával. Nagyon jó lehetőség könyvtáros kolléganőnk támogató munkája. Ő is korrepetálja a lemaradó-pótlást, megsegítést igénylő tanulókat.

A sport iránt érdeklődő tanulók igénybe vehetik a tömegsport-footsal edzést, röplabda edzést és hetente ingyenes úszásoktatást.

Táboraink nem voltak, de sok osztálykirándulást, 2 hetes szakmai gyakorlatot Görögországban, vetélkedőket és egyéb diákprogramot sikerült megvalósítanunk, illetve a centrum rendezvényein feladatokat vállalni a gyerekekkel együtt. Az Erasmus+2024 pályázat által most is még Görögországban van Tamási Katalin tanárnő a diákjaival a két hetes programon.

Iskolaelhagyók száma: 18 tanulóink tanulói jogviszonya szűnt meg iskolánkban szeptember óta. Többségük nagykorú, és a megoldhatatlan, nehéz körülményeik vagy családi problémák miatt ment dolgozni. A kiskorú de nem tanköteles tanulók hiányzások miatt, munkába állás céljából, vagy másik iskola más szakára iratkoztak át.

Tanulóink hiányzásai, esetleges veszélyeztetettsége esetén az osztályfőnökökkel és az iskolavezetéssel közösen tájékoztatjuk levélben és telefonon a szülőket, gondviselőket és az érintett jelzőrendszeri hivatalokat.

- A tanév során igazolatlan hiányzások ügyében 34 tanuló esetében 104 levelet küldtek az osztályfőnökök a gondviselőknak, családsegítő szolgálatoknak, hivataloknak. Nyolc esetben (szökésben lévő tanuló, iskolakerülő tanuló) már a rendőrségre írtunk szabálysértési feljelentést. A Család- és gyermekjóléti szolgálatokat számos esetben hívtuk az osztályfőnökökkel együtt a hiányzási és krízishelyzetek miatt is.

Jóval a félévzárás előtt minden osztályfőnök kiértékelte a szülőket bukási értesítővel.

-Három alkalommal tartottunk szülői értekezletet (szeptemberben a bejövő-és végzős osztályoknak, novemberben és februárban minden osztálynak), ahol személyesen találkoztak az osztályfőnökök a szülővel, a szaktanárok pedig fogadó órán várták az érdeklődőket. Szükség szerint soron kívüli szülői értekezletet is tartottak az osztályfőnökök. Ezeket az alkalmakon kívül telefonon, levélben, elektronikus úton tartjuk a kapcsolatot. Ha kirívó eset fordul elő személyes elbeszélgetésre hívjuk az iskolába a szülőt.

-A Gyermekekért munkacsoporttal folyamatos a kapcsolat, az értekezleten felmerülő közös kérdésnek megfelelően megkaptam a tanulói hiányzással kapcsolatos eljárásrendet és levelezési formátumokat. Ezeket továbbítom az iskola vezetésének és az osztályfőnököknek.

-Egy esetben jutottam el veszélyeztetett tanulónk esetmegbeszélésére a családsegítő szolgálathoz Martfűre.

-Személyes szakmaközi megbeszélésre egyszer, jelzőrendszeri tanácskozásra egy alkalommal tudtam menni Martfűre. A személyes megbeszéléseken túl telefonon többször egyeztettünk a családsegítőkkal és iskolánk szociális munkatársával közösen a védelembe vett és alapellátásban részesülő diákjainkkal kapcsolatban.

-A jelzőrendszer jó működésével iskolánkban nagyobb figyelmet kap a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók iskolai támogatása, továbbra is keressük azokat a pedagógiai támogatási formákat és lehetőségeket, amelyekkel eredményesebbek lehetünk a lemorzsolódás csökkentésének a területén.

-A Család- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásait több tanulónak és szülőnek is ajánlottuk. Volt szülő, aki teljesen elzárkózott rossz tapasztalataira hivatkozva. Sajnos nem fogadják el a segítséget, nem hiszik el, hogy segítő szándékkal keressük a lehetőségeket.

-Két tanulónk családi krízishelyzet miatt került be iskolánk kollégiumába. Beilleszkedtek, és sikeresen folytatták tanulmányaikat. Egy végzős tanulónk pár héttel az érettségi vizsgája előtt szenvedett lábtörést, így őt is a kollégium segítette ki, és teremrendet is változtattunk, hogy könnyen átléphessen a terembe. Iskolánk kollégiumi nevelői is azon fáradoznak, hogy a beszoktató programokkal, sportolási-és kulturális lehetőségekkel, a meghitt kollégiumi ünnepségekkel segítsék a gyerekek beilleszkedését, közösséggé formálását. A kollégiumi élmények és kötődések is a lemorzsolódás csökkentését segítik.

Az egyéni elbeszélgetésekre az intézményben kialakított iskolapszichológusi szoba vagy a „fejlesztő kisterem” ad ideális helyet, lehetőséget a problémafeltárára. Gyermek- és ifjúságvédelmi felelősként tartom heti rendszerességgel a fogadó óráimat (órarendi beosztás szerint), de a gyerekek más alkalommal is megkereshetnek a problémáikkal.

A szülők és a gyerekek személyesen kapnak felvilágosítást az iskolában folyó gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokról, segítő személyek és szociális intézmények elérhetőségeiről. Illetve rendelkezünk információs táblával, ahol tájékoztatjuk a szülőket és diákokat ezekről.

Ebben a félévben nem volt lehetőségem gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzésen részt venni. Önképzés keretében keresek, olvasok szakirodalmat, cikkeket. Nagyon tetszett a martfűi családsegítő szakemberei által szervezett előadás sorozat, melyet a szülőknek hirdettek, de számunkra is motiváló volt. Sajnos csak az első előadáson tudtam részt venni, de nagyon hasznos kezdeményezésnek gondolom.

Iskolánk több meghívást kapott különböző konferenciákra és szakmai napra. A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása által szervezett szakmai napon Nagyné Lénárt Szilvia kolléganő képviselte iskolánkat.

Ebben a tanévben iskolánk 9 martfűi tanulója ösztöndíjat kap a tanév végéig egy önkormányzati pályázat eredményeként. A pályáztatás híreléséhez és sikeréhez nagy segítséget kaptam a helyi családsegítő munkatárstól és az osztályfőnököktől.

Bérczi Jánosné támogatásával két tanuló nyert a SCHEER alapítvány tanulmányi ösztöndíjpályázatán.

A tanulók sikeres tanulmányi előmenetelét egyéb különböző pályázatokkal segítjük:

- Az útravaló ösztöndíj program: 3 mentor 4 tanulóval sikeresen pályázott (2 fő Út az érettségihez, 2 fő Út a szakmához).
- Apáczai ösztöndíj, ahol 3 mentor 10 tanulóval nyert pályázatot
- Esélyteremtési pályázat: 7 kollégánk 14 tanulóval nyert pályázatot

Az SZKTT Humán Szolgáltató Központ szociális munkatársának Szajkó Zoltánnak egyéni és csoportos közösségi-és mentálhigiénés foglalkozásai velem és az osztályfőnökökkel egyeztetve folytak. Ezek a foglalkozások nagyon népszerűek a gyerekek körében, nagyban segíti közösségformáló munkánkat. Zoltán részt vett a beszoktató hét és a karácsonyi nap programjaiban is.

Prevenációs programok:

-Bűnmegelőzési előadást szervezett iskolánk a 9. osztályoknak a rendőrség bevonásával (Baranyiné Fodor Zsuzsanna) melynek témái: bűnmegelőzés, zaklatás fogalma, következményei és jogi következményei-büntethetősége.

-Új lehetőséget kaptunk a HSZK Drogkonzultációs és Információs Központtól. Szakemberükkel, Derzsi Viviennel sikerült felvenni a kapcsolatot, és a függőségek témában tartott órákat 9-és 13. osztályos diákjainknak.

- A tavalyi évhez hasonlóan idén is terveztük Dávid Tünde védőnő prevenációs foglalkozásait. Tündével egyeztettünk, és most májusban kezdett órákat tartani osztályainkban a megbeszéltek témakörökben. pl.: felelős családtervezés, egészséges életmód, stroke tünetei-és kezelése, újraélesztés, higiénia, függőségek...

Sajnos ebben a tanévben sincs iskolapszichológusunk, így folyamatosan kerestük a lehetőségeket a krízishelyzetben lévő gyermekek megsegítésére. Szajkó Zoltán tanácsára a tavalyi tanévben felvettem a kapcsolatot a SZKTT Humán Szolgáltató Központ pszichológusával Dr. Faragó Katával. Nagyon segítőkészen állt a kérésemhez, és hozzá is irányíthattam a gyerekeket- és szülőket. Egyéb pszichológusi segítséget a családsegítő központok tudnak adni, de nem mindenhol van erre lehetőségük. Tiszaföldváron nagyon támogatóak minden jelzésünk esetében, de pszichológusuk nekik sincs, így a Kunszentmártoni Család- és Gyermejjóléti Szolgálat pszichológusához tudják csak irányítani a gyerekeket. Sajnos ez a tanulóknak elég körülményes, hiába ajánlottam, ezt a lehetőséget még nem tudták igénybe venni.

A martfői Család- és Gyermejjóléti Szolgálat munkatársaival jó a szakmai együttműködés, szükség esetén napi kapcsolatban voltunk, a tanulók számára pszichológusi segítség nyújtásában is számíthattam rájuk.

Minden kolléga erőn felül végez ifjúságvédelmi tevékenységet (iskolavezetés, kollégák, iskolaőr, kollégium...), úgy gondolom a sok nehézség ellenére is sikerrel.

IV. Felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

1. A 2023. évben a **Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya** végzett hatósági ellenőrzést a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ intézménynél, melynek keretében vizsgálták a személyi, tárgyi feltételeket, a dokumentációs rendet, a szakmai munkát. Az ellenőrzés megállapította, hogy az intézmény a jogszabályi előírásoknak megfelelően látja el feladatát.

2. A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal a települési önkormányzat jegyzőjének feladat –és hatáskörébe tartozó valamennyi I. fokú gyámügyi és hatósági tevékenység törvényességi, szakszerűségi ellenőrzését végezte 2023-ban.

Az ellenőrzés kisebb hiányosságokat tárt fel, a jegyzővel szemben eljárás kezdeményezésére nem került sor, mert a feltárt mulasztások nem hatottak ki a döntésre.

V. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Összességében megállapítható, hogy a gyermekvédelmi tevékenység összetett, sokrétű, egyedileg elbírálható ügyek összessége. A döntések meghozatala körültekintést igényel, és az e területen dolgozó ügyintézőknek nagy szakmai felkészültséggel kell rendelkezniük, a hatályos jogszabályok által meghatározott előírásokat maximálisan figyelembe kell venniük, be kell tartaniuk, hiszen döntéseik gyermekek, családok életét befolyásolják.

Továbbra is szükséges a jelzőrendszer tagjai közötti összehangolt munka jelenlegi színvonalának megtartása, az ellátórendszer hatékonyságának növelése, a gyermekek mindenekfelett álló érdekeinek szem előtt tartása.

A gyermekvédelmi tevékenységgel kapcsolatos konkrét javaslatok a beszámoló intézményi részeiben megtalálhatóak.

VI. Martfű város Bűnmegelőzési feladatai

Martfű Város Önkormányzata a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról szóló 115/2003. (X.28.) sz. Ogy. határozatban foglaltaknak megfelelően 2003-ban elkészítette általános koncepcióját, mely alapján alábbi tevékenységeket folytat a városban:

- Az önkormányzat képviselő-testülete minden évben megtárgyalja a város közbiztonságának helyzetéről készült beszámolókat, melyeket a bűnmegelőzéssel foglalkozó szervek készítenek elő.
- A gyermekjóléti és szociális központ és polgármesteri hivatal bűnmegelőzéssel foglalkozó munkatársa részt vett a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal szervezésében megrendezett bűnmegelőzési feladatokról szóló konferencián, melyen az országos rendvédelmi szervek, a minisztérium, valamint a megyében működő rendvédelmi szervek képviseltetik magukat. Beszámolnak a megye közbiztonságának helyzetéről, a közös feladatokról és az ifjúságvédelem lehetséges megoldásairól.

- A polgármesteri hivatal folyamatosan figyeli a bűnmegelőzéssel kapcsolatos felhívásokat, napi kapcsolatban van a helyi rendvédelmi, valamint az ifjúságvédelmi feladatokat ellátókkal. Részükre pályázati-, oktatási felhívásokat továbbít, gondoskodik a felhívások közzétételéről.

A bűnmegelőzés érdekében tett rendőrségi programokat, intézkedéseket a Szolnoki Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály osztályvezetője, Tarjányi Szabolcs r. alezredes által készített alábbi tájékoztató tartalmazza.

A rendőrségi belső jogi normák és a kialakult társadalmi igények alapján a Martfűi Rendőr állománya kiemelt figyelmet fordított - az előző évek gyakorlatához hasonlóan - a gyermek és ifjúságvédelmi tevékenységre. 2023. évben a helyi sajátosságokat figyelembe véve, a feladatvégrehajtás során beépítésre kerültek az előző időszakban megszerzett új ismeretek. A felmerült igények kielégítésére a programokat korszerű, interaktív módon terveztük és hajtottuk végre. Előzetesen felmértük és figyelembe vettük az oktatási intézmények gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseinek véleményét, melynek megfelelően korcsoportonként szerveztük az oktatásokat és versenyeket a településen.

A városban a gyermekkorúak jellemzően a szüleikkel töltik szabadidős programjaikat. A fiatalok általában hétvégéken tartanak összejöveteleket a közterületeken. Csoportok rendőri ellenőrzésére rendszeresen sor kerül a városban.

Gyermekkorú és a fiatalok személyek tekintetében – szabálysértés, vétség, illetve bűntett – vonatkozásában rendőri intézkedésre nem került sor.

A családon belüli erőszakkal kapcsolatos bejelentéseket kiemelten kezeltük a vonatkozó ORFK normának megfelelően. 2023. évben nem regisztráltunk olyan bűncselekményt a településen, amely családon belüli erőszakkal volt összefüggésben.

Két esetben történt rendőri intézkedés a Martfűi Rendőrőrs illetékességi területén családon belüli erőszakkal kapcsolatban: az egyik esetben egy kunszentmártoni fiatalok személy kért rendőri segítséget, mivel a nevelőapja rendszeresen bántalmazta. A rendőri jelentés megküldésre került a Kunszentmártoni Családsegítő Szolgálat és a Kunszentmártoni Rendőrkapitányság felé. A másik esetben egy férfi bántalmazta terhes állapotban lévő élettársát, ideiglenes megelőző távoltartás vizsgálata is megtörtént. Tapasztalat, hogy az ideiglenes megelőző távoltartással kapcsolatban, hogy a felek tudomásul veszik az eljárást és annak a lefolytatását. Az elrendelt határozatokban foglaltakat az érintett személyek többségében betartják. Az a személy, aki a határozatban foglaltakat megszegi azzal szemben további eljárási cselekmény (előállítás, szabálysértési feljelentés és elzárás) kerül lefolytatásra.

2023. évben is kiemelt figyelmet fordítottunk a bűn- és baleset-megelőzési tevékenységre Martfű településen. A Martfűi József Attila Általános Iskolában előadások kerültek megtartásra a kerékpáros szabályok témakörben, továbbá kerékpáros ügyességi pályán próbálhatták ki a már megszerzett tudásukat a gyerekek. Az Általános Iskolában szeptember hónapban autó mentes nap keretében a gyerekek kerékpárját regisztráltuk. Augusztus és november hónapban a Martfű, Spar Áruház előtt jelentünk meg „Házhoz megyünk, Biztonságban Magyarországon!” megelőzési programmal, ahol az állampolgárok hasznos bűn-és baleset-megelőzési tanácsokat kaptak, továbbá lehetőség volt a kerékpárok regisztrációjára is.

A megnövekedett internetes csalások végett, a lehető leggyorsabban reagálva, megszerveztük a József Attila Általános Iskolában, a tanulói csoportok számára az internet veszélyeivel kapcsolatos magatartások/bűncselekmények következményeiről szóló bűnmegelőzési interaktív foglalkozásokat. Folyamatos figyelemfelhívással élünk a tanulók a szülők és az állampolgárok irányába az internetes alkalmazásokkal kapcsolatban.

A 2024/2025. tanévben tovább folytatjuk az "iskola rendőre" elnevezésű programot. Martfűn Balasi István György r. zászlós úr látja el több éve az általános iskolában ezt a tevékenységet. Kapcsolattartás a részéről folyamatos az intézmény vezetőivel.

2023. évben a közterületi járőrszolgálat során kiemelt figyelmet fordítottunk, a késő esti órákban a nyilvános szórakozóhelyeken és a közterületen tartózkodó kiskorú személyek tekintetében. Ellenőrzéseink kiterjedtek a személy és vagyonbiztonságuk megővésére is.

A Tiszaparti település lévén egész évben fokozott figyelmet fordítottunk a Tisza folyó kikötői szakaszára. A nyár veszélyeire elsősorban a kiskorúak figyelmét hívtuk fel előadásokkal és helyszíni ellenőrzésekkel. Szabadvizeken a tiltott helyen való fürdéssel kapcsolatban intézkedés nem történt.

A martfűi Termál SPA Gyógyfürdő és Uszodával megnyitása óta kiváló munkakapcsolatot ápolunk, amely keretében szórólapokkal és különféle kiadványokkal hívjuk fel a vagyonvédelemre a fürdőzők figyelmét. A külföldi vendégekre tekintettel idegen nyelvű kiadványokat is hozzáférhetővé tettünk.

2023. évben 1 esetben adtunk tájékoztatást a Martfűi Polgármesteri Hivatal Gyermekjóléti és Szociális Központ felé szakmaközi megbeszéléshez.

Köszönhetően annak, hogy a település bűnügyi fertőzöttsége csekély mértékű, a hátrányos szociális körülmények között élők aránya is kedvezőbb a környező településekhez képest. A Martfűi Rendőrség állománya az állampolgárok szubjektív biztonságérzetét és a fokozatosságot szem előtt tartva intézkedik minden esetben a szolgálata ellátása során.

Az elkövetkező időszakban továbbra is kiemelt feladatunk a gyermek-és ifjúságvédelem, továbbá az oktatási intézmények vezetőivel, valamint mindazon szervezetekkel és magánszemélyekkel együttműködni, akik a biztonságos, egészséges morális értékek érvényesülése érdekében dolgoznak a település felnővekvő nemzedékéért.

VII. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A civil szervezetek ellátásba történő bevonása a gyermekvédelem területén is megvalósult. Martfű Város Önkormányzata 2013-tól a Magyar Máltai Szeretetszolgálat helyi csoportja számára térítésmentesen biztosít tevékenységükhöz épületet, illetve minden évben működési célú támogatásban részesíti a szervezetet.

A szervezet működésére még soha nem volt ekkora szükség, mint most, hiszen a nagymértékű infláció, a rezszi válság, az élelmiszerárak óriási emelkedése sok családot katasztrofális helyzetbe hozott.

A szervezet folyamatosan gyűjti a természetbeni adományokat, fogadják a hozzájuk érkező embereket, és segítik őket. Az adományok többsége a martfűiektől és néhány környékbeli családtól érkezik. A Máltai szervezettől évente rendszeresen kapnak adományt a rászorulóknak: gyógyászati segédeszközöket, bébi ételt, száraztésztát, ruhát, bútorokat, háztartási gépeket.

Hosszú évek óta sikeresen működik, és évről évre fejlődik a Polgárőr Egyesület, melynek kiemelkedő szerepe van a gyermek- és ifjúságvédelemben, a bűnmegelőzésben. Rendszeres járőr-szolgálatokkal folyamatosan biztosítják a közterületi ellenőrzést, a szórakozó helyek ellenőrzését, szorosan együttműködve a helyi rendőrs munkatársaival.

Önkormányzatunk minden évben működési támogatást nyújt számukra is, hogy a település biztonsága érdekében végzett önkéntes munkájukat megfelelő eszközökkel tudják végezni.

A Képviselő-testület a minden évben meghirdetett pályázati rendszerén keresztül támogatja az oktatási-nevelési intézmények alapítványait, a martfűi székhelyű sportszervezeteket annak érdekében, hogy a gyermekeknek sokszínű közösségi, szabadidős programokat nyújthassanak és sportolhassanak.

A gyermekvédelem összetett tevékenységrendszert, jogszabályrendszert és intézményrendszert jelent, melynek hatékony működéséhez az abban dolgozó szakemberek elhivatott, áldozatos munkája szükséges. Martfű Város Önkormányzatának Képviselő-testülete nevében köszönöm munkájukat.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem a beszámoló megtárgyalását és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Martfű Város Önkormányzata Képviselő-testületének
..../2024.(....) határozata

a gyermekvédelmi tevékenységről

1. Martfű Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a 2023. évi gyermekvédelmi tevékenységről szóló beszámolót, melyet a határozat melléklete szerint jóváhagyólag elfogad.
2. A Képviselő-testület elismerését és köszönetét fejezi ki a gyermekvédelem területén dolgozók munkájáért.
3. A beszámolót meg kell küldeni a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részére.

Felelős: jegyző

Határidő: 2024. június 8.

Erről értesülnek:

1. JNSZ Vármegyei Kormányhivatal, Szolnok,
2. Valamennyi Képviselő, Helyben,
3. Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, Helyben,
4. Önkormányzati intézmények gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei, Helyben
5. Irattár

Martfű, 2024. május 17.

Dr. Papp Antal
polgármester